

รายงานผลการพิจารณาศึกษา
รายงานประจำปี ๒๕๖๒
กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

ของ
คณะกรรมการการการศึกษา
วุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา

ที่ สว (กมธ ๓) ๐๐๑๙/(ร ๒๓)

วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาการศึกษา รายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภาครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๑๙) ซึ่งคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา เป็นคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะหนึ่ง มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา การพัฒนา การศึกษาในทุกกระดับและทุกรูปแบบของชาติ แต่ไม่รวมถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกระทรวงศึกษาธิการ การให้บริการทางการศึกษาสำหรับประชาชน โดยคำนึงถึงความเป็นมาตรฐาน เป็นธรรมและทั่วถึงเน้นความเป็นเลิศทางปัญญา วินัย คุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ ความเป็นไทยบนพื้นฐานการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข พิจารณาศึกษา ติดตามเสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งคณะกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายตวง อันทะไชย	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายปรีชา บัววิรัตน์เลิศ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. พลเอก ประสาท สุขเกษตร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายอน กาจกระโทก	เลขานุการคณะกรรมการ
๖. นายเฉลา พวงมาลัย	โฆษกคณะกรรมการ
๗. นายพีระศักดิ์ พอจิต	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๘. พันตำรวจตรี ยงยุทธ สารสมบัติ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๙. พลเอก อู๊ด เบื้องบน	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๐. นายวีระศักดิ์ พุตุระกุล	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๑. นายกูรติสร์ จันทรศรีชวาลา	กรรมการ
๑๒. นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	กรรมการ
๑๓. นายณรงค์ อ่อนสอาด	กรรมการ
๑๔. นายพิศาล มาณวพัฒน์	กรรมการ
๑๕. พลเอก สสิน ทองภักดี	กรรมการ
๑๖. นางสุนี จิงวิโรจน์	กรรมการ

อนึ่ง ...

อนึ่ง เมื่อวันพุธที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ นายกูรติสส์ จันทร์ศรีชวลา ได้ขอลาออกจากกรณการเป็นกรรมาธิการ ในคณะกรรมาธิการการศึกษา และในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้มีมติตั้ง นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน เป็นกรรมาธิการสามัญ ในคณะกรรมาธิการการศึกษา แทนตำแหน่งที่ว่าง และมีมติตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการศึกษาเพิ่ม ๓ ตำแหน่ง ได้แก่

๑. นายทรงเดช เสมอคำ
๒. รองศาสตราจารย์ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร
๓. นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์

ต่อมา เมื่อวันจันทร์ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ นายชาญวิทย์ ผลชีวิน ได้ขอลาออกจากกรณการเป็นกรรมาธิการการศึกษา จึงส่งผลให้ปัจจุบันคณะกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายตวง อันทะไชย	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายปรีชา บัววิรัตน์เลิศ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. พลเอก ประสาท สุขเกษตร	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นายออน กาจกระโทก	เลขานุการคณะกรรมาธิการ
๖. นายเฉลา พวงมาลัย	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๗. นายพีระศักดิ์ พอจิต	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๘. พันตำรวจตรี ยงยุทธ สารสมบัติ	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๙. พลเอก อู๊ด เบื้องบน	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายวีระศักดิ์ พุทธะกุล	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๑. นายณรงค์ อ่อนสอาด	กรรมาธิการ
๑๒. นายพิศาล มาณวพัฒน์	กรรมาธิการ
๑๓. พลเอก สสิน ทองภักดี	กรรมาธิการ
๑๔. นางสุนี จิงวิโรจน์	กรรมาธิการ
๑๕. นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน	กรรมาธิการ
๑๖. นายทรงเดช เสมอคำ	กรรมาธิการ
๑๗. รองศาสตราจารย์ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร	กรรมาธิการ
๑๘. นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	กรรมาธิการ

บัดนี้ คณะกรรมการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษารายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา และได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษา รายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยได้รายงานผลการพิจารณาศึกษา ต่อที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา และที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาเห็นชอบกับรายงานดังกล่าวแล้ว ดังนั้น คณะกรรมการจึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษา รายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาของวุฒิสภา ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๖

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบและนำเสนอรายงานของคณะกรรมการต่อที่ประชุมวุฒิสภา ต่อไป

(ลงชื่อ) . ตวง อันทะไชย
(นายตวง อันทะไชย)
ประธานคณะกรรมการการศึกษา
วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นางอำพรณนี ปินดาวงศ์)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน

ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการการศึกษา

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการศึกษา
สำนักกรรมการ ๓ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๑๗-๘
โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๐๙

ทิฆัมพร พิมพ
อำพรณนี/เจตจำนงค์ ทาน

คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา

นายตวง อันทะไชย
ประธานคณะกรรมการ

นายปรีชา บัววิรัตน์เลิศ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

พลเอก ประสาท สุขเกษตร
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

นายอน กาจกระโทก
เลขานุการคณะกรรมการ

นายเจลา พวงมาลัย
โฆษกคณะกรรมการ

นายพิระศักดิ์ พอจิต
ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ

พันตำรวจตรี ยงยุทธ สารสมบัติ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

พลเอก อู๊ด เบื้องบน
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายวีระศักดิ์ ฟูตระกูล
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายณรงค์ อ่อนสอาด
กรรมการ

นายพิศาล มาณวพัฒน์
กรรมการ

พลเอก สลีน ทองภักดี
กรรมการ

นางสุนิ จีงวิโรจน์
กรรมการ

นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน
กรรมการ

นายทรงเดช เสมอคำ
กรรมการ

รองศาสตราจารย์ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร
กรรมการ

นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์
กรรมการ

รายงานผลการพิจารณาศึกษา
รายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะกรรมการการศึกษามูลนิธิประจำปีวุฒิสภาตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๑๙) ซึ่งคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา เป็นคณะกรรมการการศึกษามูลนิธิประจำปีวุฒิสภาคณะหนึ่ง มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้ถาม การพิจารณาขอข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา การพัฒนาการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบของชาติ แต่ไม่รวมถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกระทรวงศึกษาธิการ การให้บริการทางการศึกษาสำหรับประชาชน โดยคำนึงถึงความเป็นมาตรฐาน เป็นธรรมและทั่วถึง เน้นความเป็นเลิศทางปัญญา วินัย คุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ ความเป็นไทยบนพื้นฐานการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ประกอบกับในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ครั้งที่ ๙/๒๕๖๓ วันพุธที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติมอบหมายให้คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา พิจารณาศึกษารายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา และแถลงความเห็น ข้อเสนอแนะ และตั้งประเด็นซักถามต่อที่ประชุมวุฒิสภาในการพิจารณาศึกษารายงานดังกล่าว โดยกำหนดเวลาดำเนินการ ๓๐ วัน ต่อมาในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๓ วันพุธที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ได้เห็นชอบให้ขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษารายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ออกไปอีก ๑๕ วัน

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษารายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาเสร็จแล้วปรากฏผล ดังนี้

๑. การดำเนินงานของคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา

คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการพิจารณาการศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการศึกษา ในคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา ดำเนินการพิจารณาศึกษารายงานดังกล่าวแล้ว เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณา พิจารณาการศึกษา โดยคณะอนุกรรมการพิจารณาการศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการศึกษา ประกอบด้วย

๑.๑ ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

- ๑) พลเอก ประสาท สุขเกษตร
- ๒) นายพีระศักดิ์ พอจิต
- ๓) นายชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์
- ๔) รองศาสตราจารย์ชัยยุทธ ปัญญาสวัสดิ์สุทธิ์
- ๕) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขนิษฐา ชัยรัตนาวรรณ
- ๖) นายสวัสดิ์ ภูทอง
- ๗) นางกัลยา ศุรุจิตโกศล
- ๘) นายธนิต ชั่งถาวร
- ๙) นายภวัต ตั้งตรงจิตร
- ๑๐) นายเพิ่มสิน เอียดเอื้อ
- ๑๑) นายกิติชัย วงษ์เจริญสิน
- ๑๒) นายถนัด บุญชัย

๑.๒ อนุกรรมการ

๑) นางกอบกุล อากาศ ฦ อยุธยา	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒) นายปรีชา บัววิรัตน์เลิศ	รองประธานคณะอนุกรรมการ
คนที่หนึ่ง
๓) นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	รองประธานคณะอนุกรรมการ
คนที่สอง
๔) นางสุนี จึงวิโรจน์	อนุกรรมการ
๕) นายศักดิ์สิน โรจน์สราญรมย์	อนุกรรมการ
๖) นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	อนุกรรมการ
๗) รองศาสตราจารย์จิรุตม์ ศรีรัตนบัลล์	อนุกรรมการ
๘) นายไกรยส ภัทราวาท	อนุกรรมการ
๙) นายสายสิทธิ์ เจตสิกทัต	อนุกรรมการ
๑๐) นางสาวณัฐิกา นิตยาพร	อนุกรรมการ
๑๑) นายชาญชัย มาฉจักร์	อนุกรรมการ
๑๒) นางสาวทิฆัมพร แรงเขตรการ	อนุกรรมการและเลขานุการ

๒. วิธีการพิจารณาศึกษา

๒.๑ คณะอนุกรรมการได้ดำเนินการพิจารณารายงานประจำปีดังกล่าวโดยมีการประชุม (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โปรแกรม Cisco Webex Meetings) จำนวน ๔ ครั้ง ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึงวันศุกร์ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ โดยเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็น ดังนี้

๒.๑.๑ นายไกรยศ ภัทราวาท	รองผู้จัดการกองทุน
เพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา
๒.๑.๒ นายพัฒนพงษ์ สุขมะดัน	ผู้ช่วยผู้จัดการกองทุน
เพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

๒.๒ พิจารณาศึกษากฎหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- ๒.๒.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
- ๒.๒.๒ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒
- ๒.๒.๓ พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑
- ๒.๒.๔ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๒.๒.๕ ระเบียบกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๒.๖ รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
เพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- ๒.๒.๗ สรุปผลการประชุมประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันจันทร์ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ในวาระพิจารณารายงานประจำปี ๒๕๖๑
ของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา
- ๒.๒.๘ รายงานประจำปี ๒๕๖๑ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา
- ๒.๒.๙ รายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

๒.๓ สืบเคราะห์ข้อมูลตามข้อ ๒.๑ - ๒.๒ และสรุปประเด็นสำคัญ โดยจัดทำเป็น
รายงานผลการพิจารณาศึกษารายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา
เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาเสนอไปยังคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา
และวุฒิสภาต่อไป

๓. ผลการพิจารณา

คณะกรรมการพิจารณาขอรายงานผลการพิจารณาศึกษารายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุน
เพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา โดยคณะกรรมการได้พิจารณารายงานดังกล่าวด้วยความละเอียด
รอบคอบแล้วและได้มีมติให้ความเห็นชอบกับรายงานดังกล่าว โดยถือว่าเป็นรายงานผลการพิจารณาศึกษา
ของคณะกรรมการ ทั้งนี้ รายงานผลการพิจารณาศึกษา รายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาค
ทางการศึกษา ประกอบด้วย

- ส่วนที่ ๑ ภาพรวมของรายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาค
ทางการศึกษา
- ส่วนที่ ๒ ผลการพิจารณา
- ส่วนที่ ๓ ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานของกองทุนเพื่อความเสมอภาค
ทางการศึกษา

(ง)

จากการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการจึงขอเสนอ
รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ โดยมีรายละเอียดตามรายงานท้ายนี้ เพื่อให้วุฒิสภา
ได้พิจารณาต่อไป

(นายอน กงกระโทก)

เลขานุการคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รายงานผลการพิจารณาศึกษา “รายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา” ของคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา ได้จัดทำขึ้นเพื่อมุ่งหมายใช้เป็นข้อมูลประกอบการแสดงความเห็น ข้อเสนอแนะ และตั้งประเด็นซักถามต่อที่ประชุมวุฒิสภาในการพิจารณารายงานดังกล่าว ทั้งนี้ ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ครั้งที่ ๙/๒๕๖๓ วันพุธที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๓

ทั้งนี้ เนื่องด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ วรรคหก ประกอบมาตรา ๒๕๕ จ.ด้านการศึกษา บัญญัติให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาและเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู โดยให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้แก่กองทุนหรือใช้มาตรการหรือกลไกทางภาษีรวมทั้งการให้ผู้บริจาคทรัพย์สินเข้ากองทุนได้รับประโยชน์ในการลดหย่อนภาษี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดให้การบริหารจัดการกองทุนเป็นอิสระและกำหนดให้มีการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว พร้อมทั้งให้ดำเนินการตรากฎหมายเพื่อจัดตั้งกองทุนตามมาตรา ๕๔ วรรคหก ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

ต่อมาคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖๑ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ตามกระบวนการเพื่อเข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย จากนั้นวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ราชกิจจานุเบกษาได้ประกาศเผยแพร่พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป กล่าวคือ มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ทั้งนี้ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา ช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา รวมทั้งเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู โดยให้รัฐเป็นผู้จัดสรรงบประมาณให้กองทุนอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของนายกรัฐมนตรี และมีการบริหารงานที่เป็นอิสระ พร้อมทั้งได้เสนอรายงานประจำปี ๒๕๖๑ ต่อที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

ปัจจุบันกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาได้ดำเนินงานครบกำหนดที่จะต้องรายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๓ ซึ่งบัญญัติให้กองทุนจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาเพื่อทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานการสอบบัญชีจากผู้สอบบัญชี และเปิดเผยให้ประชาชนทราบในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกองทุนด้วย

ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ คณะกรรมการจึงได้ดำเนินการพิจารณาการศึกษา วิเคราะห์ รายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา โดยเชื่อมโยงกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และความเห็นของที่ประชุมวุฒิสภาในประเด็นสำคัญ อาทิ การดำเนินโครงการสำคัญ

เพื่อมุ่งหมายช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเสมอภาคทางการศึกษา ในทุกกลุ่มเป้าหมาย และการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม รวมทั้งการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

นอกจากนี้ คณะกรรมการการศึกษาได้พิจารณาความเชื่อมโยงระหว่างผลการดำเนินงานของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษากับเจตนารมณ์หรือวัตถุประสงค์ การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยพบว่าการดำเนินการหรือจัดให้มีการศึกษา วิจัย หรือค้นคว้าแนวทางในการพัฒนาครู ให้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีคุณธรรม มีจริยธรรม มีความรู้ และมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาโดยมีแรงจูงใจที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมหรือสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสถาบันต้นแบบในการผลิตและพัฒนาครู (มาตรา ๕ (๖)) และดำเนินการหรือจัดให้มีการศึกษา วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนการนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปใช้เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา สนองความต้องการทางด้านกำลังแรงงาน และการยกระดับความสามารถของคนไทย (มาตรา ๕ (๗)) ยังมีการดำเนินการที่คิดเป็นสัดส่วนที่น้อยเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับผลการดำเนินโครงการสำคัญทั้ง ๙ โครงการที่ผ่านมาในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ของกองทุน

ดังนั้น คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา จึงขอเสนอข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามรายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ดังนี้

๑. ข้อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากการจัดสรรเงินอุดหนุนของรัฐบาลให้กองทุนเพื่อดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ที่บัญญัติไว้พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕ ประกอบมาตรา ๖ ยังไม่อาจใช้ดำเนินงานอย่างครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายได้ นอกจากนี้ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. โดยสรุปสาระสำคัญว่า “ในวาระเริ่มแรกเป็นเวลา ๓ ปี รัฐบาลควรจัดสรรเงินอุดหนุนตามร่างมาตรา ๖ (๓) ให้แก่กองทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ของเงินงบประมาณรายจ่ายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของปีงบประมาณก่อน” แต่ที่ผ่านมา กองทุนได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนยังไม่เพียงพอส่งผลให้กองทุนยังขาดทรัพยากรที่จะนำมาใช้ในการดำเนินงานในช่วง ๓ ปีแรก เพื่อใช้ในการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตามมาตรา ๕๔ แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ ดังนั้น คณะรัฐมนตรีควรพิจารณาความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ เพื่อเพิ่มอัตราการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนอย่างเพียงพอเพื่อให้กองทุนใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งจะส่งผลให้บรรลุวัตถุประสงค์และเกิดผลตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ และพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕ ได้อย่างแท้จริง ประกอบกับเพื่อส่งเสริมและผลักดันให้การดำเนินงานของกองทุนสามารถเป็นคานงัดสำคัญเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาได้อย่างยั่งยืนต่อไป

๒. ข้อเสนอแนะต่อกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

๒.๑ ข้อเสนอแนะภาพรวมของรายงานประจำปี ๒๕๖๒ ของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

๑) กองทุนได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานของฝ่ายนิติบัญญัติทั้งในส่วนขอข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และการแสดงความเห็นของที่ประชุมวุฒิสภาต่อรายงานประจำปี ๒๕๖๑ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา โดยนำมาใช้ประกอบการดำเนินงานในเรื่องสำคัญต่าง ๆ ทั้งเรื่องของการดำเนินโครงการสำคัญเพื่อมุ่งหมายช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ลดความเหลื่อมล้ำ การสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาในทุกกลุ่มเป้าหมาย และการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

แต่ทั้งนี้ ในส่วนของการดำเนินงานด้านการสนับสนุนการจัดตั้ง “สถาบันต้นแบบในการผลิตครู” ตามมาตรา ๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้ครอบคลุมในทุกสาขาและกลุ่มเป้าหมายทางการศึกษาที่มีความหลากหลายนั้น ยังไม่ปรากฏผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น จึงขอให้กองทุนได้พิจารณาดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ให้ครอบคลุมในระยะต่อไป

๒) การกำหนดใช้ถ้อยคำ คำว่า “โครงการ” และ “แผนงาน” ในรายงานประจำปี ๒๕๖๒ อาจส่งผลให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนไปจากการดำเนินงานที่แท้จริง เนื่องจากรายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนได้รับจัดสรรงบประมาณเป็นจำนวนเงิน ๒,๕๓๗,๓๖๕,๐๐๐ บาท โดยได้นำเสนอเฉพาะผลการดำเนินงานในโครงการสำคัญ จำนวน ๙ โครงการ และใช้จ่ายงบประมาณ รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑,๘๓๘,๙๓๑,๕๕๐ บาท ซึ่งในความเป็นจริงแล้วกองทุนได้ดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการย่อยอีกเป็นจำนวนมาก ประกอบกับเป็นที่น่าสังเกตว่า โครงการที่กองทุนได้นำเสนอผลการดำเนินงานในรายงานนี้ส่วนใหญ่เป็นโครงการที่ใช้งบประมาณ เกินกว่า ๒๐ ล้านบาท ซึ่งคณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติ แต่ในส่วนแผนงานหรือโครงการที่ใช้งบประมาณไม่เกิน ๒๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นอำนาจของผู้จัดการกองทุนที่จะสามารถพิจารณาอนุมัตินั้นจะปรากฏเฉพาะโครงการการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ในโรงเรียนเพื่อความเสมอภาคในการเติบโตเป็นแรงงานคุณภาพยุค ๔.๐ ของเยาวชนไทย โดยใช้จ่ายงบประมาณเป็นจำนวนเงิน ๙,๘๓๙,๕๕๐ บาท ดังนั้น เพื่อเป็นการสะท้อนผลการดำเนินงานที่ต้องเป็นตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มีมาตรการป้องกันการทุจริตที่เหมาะสม ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงเห็นควรเสนอข้อพิจารณาไว้ดังนี้

- กองทุนควรนำเสนอผลการดำเนินงานในโครงการหรือแผนงานย่อยที่มีการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีให้ครบถ้วนตามจำนวนงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและควรแสดงไว้ในรายงานประจำปีครั้งต่อไป

- กองทุนควรกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมในรายงานประจำปีเกี่ยวกับข้อมูลภาพรวมการใช้จ่ายเงินงบประมาณในแต่ละโครงการว่า เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนใด กรอบระยะเวลาดำเนินงานในแต่ละโครงการให้ชัดเจน รวมทั้งกำหนดกรอบแนวทางการลงทุนหาผลประโยชน์จากเงินและทรัพย์สินของกองทุนงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาลหรืองบประมาณแผ่นดิน การระดมทุนในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ เพื่อให้เพียงพอต่อการดำเนินภารกิจให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงกำหนดระเบียบว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือและยกย่องเกียรติคุณ ผู้มีอุปการคุณตามความเหมาะสม

๓) การแสดงจำนวนงบประมาณค่าใช้จ่ายในโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ยังมีความแตกต่างกันเนื่องด้วยอาจปรากฏรายละเอียดที่ยังไม่ชัดเจน กล่าวคือ รายงานหน้า ๒๗ ปรากฏข้อมูลแสดงการใช้จ่ายงบประมาณในโครงการสำคัญจำนวน ๙ โครงการ เป็นจำนวนเงิน ๑,๘๘๘,๙๓๑,๕๕๐ บาท แต่รายงานหน้า ๙๗ ปรากฏข้อมูลแสดงการใช้จ่ายโครงการ เป็นจำนวนเงิน ๑,๘๘๐,๖๘๖,๓๗๖.๔๑ บาท ซึ่งปรากฏตัวเลขการใช้จ่ายงบประมาณตามโครงการที่แตกต่างกัน จึงเห็นควรให้แสดงข้อมูลการดำเนินงานตามโครงการหรือแผนงานและข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายทั้งหมดให้ถูกต้องตรงกันในรายงานประจำปีครั้งต่อไป

ลำดับ	ชื่อโครงการ	จำนวนเงิน (บาท)	รวม	งบปี ๒๕๖๒	งบปี ๒๕๖๑
1	โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน	๑๑,๐๐๐,๐๐๐			
2	โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ	๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐			
3	โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน	๑,๐๐๐,๐๐๐			
4	โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน	๔๐,๐๐๐,๐๐๐			
5	โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน	๑๐,๐๐๐,๐๐๐			
6	โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน	๑๐,๐๐๐,๐๐๐			
7	โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน	๓๐,๐๐๐,๐๐๐			
8	โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน	๑,๐๐๐,๐๐๐			
9	โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน	๑๐,๐๐๐,๐๐๐			
รวม		๑,๘๘๘,๙๓๑,๕๕๐			
งบปี ๒๕๖๒				๑,๘๘๐,๖๘๖,๓๗๖.๔๑	
งบปี ๒๕๖๑					๘๐๘,๒๔๕,๑๗๓.๕๙

(รายงานหน้า ๒๗)

(รายงานหน้า ๙๗)

๔) เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบบทบาทหน้าที่และการดำเนินการกองทุนตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งปรากฏตามโครงการสำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๙ โครงการพบว่า การดำเนินงานด้านการศึกษาวิจัยแนวทางการพัฒนาครูต้นแบบให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน สามารถพัฒนาผู้เรียนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา (มาตรา ๕ (๖)) และการศึกษาวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาสนองความต้องการทางด้านกำลังแรงงานและยกระดับความสามารถของคนไทย (มาตรา ๕ (๗)) ยังมีการดำเนินการที่คิดเป็นสัดส่วนที่น้อย เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับผลการดำเนินโครงการสำคัญทั้ง ๙ โครงการที่ผ่านมาในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ของกองทุน ซึ่งจะส่งผลให้เข้าใจได้ว่าการดำเนินงานส่วนใหญ่ของกองทุนนั้นเป็นการให้ความช่วยเหลือในเรื่องของเด็กยากจน

เฉพาะการอุดหนุนในส่วนของเงินงบประมาณ ซึ่งอาจไม่สามารถนำไปขยายผลในเชิงการลดความเหลื่อมล้ำในมิติเชิงคุณภาพได้ ดังนั้น จึงควรพิจารณาให้ความสำคัญกับการดำเนินโครงการในปีถัดไปโดยมุ่งเน้นในเรื่องของการพัฒนาและการวิจัยเป็นสำคัญ ประกอบกับโครงการสำคัญบางส่วนยังอยู่ระหว่างดำเนินการที่ยังไม่ปรากฏผลสัมฤทธิ์แต่ใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการแล้ว อาทิ โครงการสร้างโอกาสทางการศึกษาสำหรับนักเรียนในพื้นที่ห่างไกลเป็นครูรุ่นใหม่เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนของชุมชน (ครูรัก(ษ์)ถิ่น) ซึ่งใช้งบประมาณในปี ๒๕๖๒ ไปแล้วเป็นจำนวนเงิน ๔๒,๒๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งกลุ่มครูและโรงเรียนเป็นหนึ่งกลุ่มเป้าหมาย ของกองทุนเพื่อดำเนินงานภายใต้โครงการในปี ๒๕๖๒ นี้

๕) เห็นควรนำเสนอรายละเอียดเพิ่มเติมในรายงานประจำปี ๒๕๖๒ เพื่อสะท้อนถึงตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุน ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยเฉพาะเพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา เสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู พร้อมกับเผยแพร่เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงาน ข้อมูลการดำเนินงานและการบริหารกองทุน รวมทั้งผลผลิต ผลลัพธ์ และความคุ้มค่าที่เกิดขึ้นจากการใช้จ่ายเงินของกองทุน เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินงานตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

๖) เนื่องด้วยการดำเนินงานของกองทุนจำเป็นต้องสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ นโยบายของรัฐบาล และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับกองทุน ดังนี้

- เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปีตามแผนการใช้จ่ายเงินที่คณะกรรมการบริหารกองทุนและคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้วนั้นต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ (มาตรา ๖ วรรคสอง)

- คณะกรรมการบริหารกองทุนมีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานของกองทุนเพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ซึ่งต้องสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศด้วย (มาตรา ๒๓ (๑))

- เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้กองทุนชี้แจง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ หรือไม่สอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยุทธศาสตร์ชาติ แผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ นโยบายของรัฐบาล และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับกองทุน ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนได้ (มาตรา ๔๖)

ดังนั้น เห็นควรเสนอให้กองทุนได้พิจารณาและนำเสนอความเชื่อมโยงระหว่าง การดำเนินงานของกองทุนกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องไว้ในรายงานประจำปี ให้ชัดเจน

๗) เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ และพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้บัญญัติถึงความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการของกองทุน นอกจากนี้ เงินและทรัพย์สินของกองทุนไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้ แผ่นดิน ซึ่งล้วนแล้วเป็นการกำหนดกลไกเพื่อให้เกิดความคล่องตัวและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ของกองทุน ดังนั้น กองทุนควรสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการ ที่มากกว่าหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะการดำเนินงานปีที่ ๒ นี้ มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นกว่าการบริหารงาน ภาครัฐอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ สามารถพัฒนาฐานข้อมูลและขยายฐานกลุ่มเป้าหมายให้ครอบคลุม จากเดิมที่อ้างอิงแต่เฉพาะข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างไร นอกจากนี้ ควรมีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สะท้อนมุมมองของพื้นที่และผู้ที่เกี่ยวข้องว่าการดำเนินงานของกองทุน สามารถลดความเหลื่อมล้ำอย่างไร และมีข้อเสนอแนะอย่างไร

๒.๒ ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของกองทุน

การดำเนินงานตามโครงการสำคัญ จำนวน ๙ โครงการนั้นมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ อย่างมากในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ช่วยลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาในภาพรวมของประเทศ และมีแนวโน้มที่จะเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครูได้เป็นอย่างดี แต่ทั้งนี้ เพื่อเป็นส่วนช่วย ส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลในดำเนินงานของกองทุนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์มากยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงขอเสนอแนวทางการดำเนินงานไว้เพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

(๑) ควรขยายการดำเนินงานให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ อาทิ

(๑.๑) สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (โรงเรียนเอกชนในระบบ ประเภทสามัญศึกษาและประเภทอาชีวศึกษา ทั้งโรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยมูลนิธิและองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา หรือโรงเรียนพระปริยัติธรรม โรงเรียนการศึกษาพิเศษ และโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ และโรงเรียนเอกชนนอกระบบ) รวมทั้งการจัดการศึกษาของหน่วยงานอื่นตามกรอบวัตถุประสงค์ของโครงการ

(๑.๒) ประชาชนทั่วไปซึ่งมีสิทธิที่จะได้รับและเข้าถึงการศึกษาและพัฒนาอย่างเสมอภาคและทั่วถึงเพื่อการประกอบอาชีพและการมีงานทำสามารถตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ ซึ่งการดำเนินภารกิจของกองทุนนั้นต้องสอดคล้องกับความมุ่งหมายและขอบข่ายตามบทนิยามคำว่า “ความเสมอภาคทางการศึกษา” แห่งพระราชบัญญัตินี้ โดยเฉพาะกลุ่มแรงงานนอกระบบที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีรายได้น้อย รวมถึงผู้ด้อยโอกาส เช่น ผู้ที่ว่างงาน คนพิการ คนเร่ร่อน เยาวชนในสถานพินิจ และผู้ต้องขัง เป็นต้น

โดยในการดำเนินการนั้นควรเน้นการติดตามประเมินผลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของโครงการ รวมทั้งส่งเสริมการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายอย่างครอบคลุมยิ่งขึ้น นอกเหนือจากการใช้ทรัพยากรของรัฐ ทั้งนี้ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้รับการศึกษาหรือพัฒนาเพื่อให้ความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพตามความถนัด และมีศักยภาพที่จะพึ่งพาตนเองในการดำรงชีวิตได้อย่างแท้จริง

(๒) กองทุนควรกำหนดแผนงานหรือโครงการทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ให้ครอบคลุมการดำเนินงานตามภารกิจ พร้อมกับติดตามกลุ่มเป้าหมายและประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ และควรมีการดัชนีชี้วัดความสำเร็จ พร้อมกับเผยแพร่ผลการดำเนินงานของกองทุนต่อสาธารณชน อันเป็นแนวทางหนึ่งของการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนส่งเสริมการดำเนินงานเพื่อลดหรือบรรเทาอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินภารกิจเพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง รวมทั้งเป็นการประสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบและทราบถึงช่องทางหรือโอกาสการเข้าถึงกองทุน

(๓) ควรดำเนินโครงการที่เสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน สามารถพัฒนาเด็กและเยาวชนตามพื้นฐาน ศักยภาพ และภูมิสังคมที่แตกต่างกัน พร้อมกับกำหนดระบบส่งเสริมการผลิต การใช้ การพัฒนา การตอบแทนครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เหมาะสม และเน้นการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย และภูมิสังคมของผู้ใช้ครู

(๔) ควรบูรณาการการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และสร้างระบบเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กองทุนประชารัฐ สวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม และเชื่อมโยงไปถึงพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศ เป็นต้น ซึ่งเรื่องดังกล่าวมีความสำคัญเป็นอย่างมากและก่อให้เกิดประโยชน์ในการเชื่อมโยงข้อมูลการดำเนินงาน สามารถลดความซ้ำซ้อนในการช่วยเหลือด้านการศึกษา ซึ่งในปัจจุบันยังประสบปัญหาการเข้าถึงข้อมูลที่มี

ความสำคัญต่อการดำเนินงานในหน่วยงานของรัฐหลายแห่ง อาทิ ข้อมูลทะเบียนราษฎร จึงเห็นควรให้หน่วยงานของรัฐมีการเชื่อมโยงข้อมูลมีความสำคัญต่อการปฏิรูปประเทศ และข้อมูลที่จะสามารถนำมาวิเคราะห์การดำเนินงานด้านการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา ทั้งในส่วนของผู้เรียนและสถานศึกษา

(๕) ควรส่งเสริมให้มีการใช้ประสิทธิภาพจากระบบเทคโนโลยีเพื่อค้นหาและคัดกรองความยากจนให้ครอบคลุมในทุกกลุ่มเป้าหมายยากจนที่สุดอย่างแท้จริง และช่วยเหลือกุ่มเป้าหมายที่ยากจนตามลำดับ

(๖) ควรปรับแนวทางการกำหนดเป้าหมายการคัดกรองความยากจนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยใช้จังหวัดหรือพื้นที่เป็นหลักในการดำเนินการให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กและเยาวชนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาส และผู้ด้อยโอกาส ซึ่งควรส่งเสริมให้มีกลไกการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในการศึกษาในระดับพื้นที่หรือระดับจังหวัด เพื่อส่งเสริมให้บรรลุเป้าหมายตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

(๗) ควรพิจารณากรอบความคิดหรือบทนิยามของสถาบันต้นแบบเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ทั้งระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้เข้าถึงสิทธิทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพเป็นไปอย่างเสมอภาค สอดคล้องกับแนวทางของ SDG ที่มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้เข้าถึงการศึกษาอย่างมีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน แต่สิ่งที่ควรให้ความสำคัญในการวางกรอบการดำเนินการ คือ กระบวนการหรือวิธีที่จะทำให้เด็กจะเข้าถึงการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และควรดำเนินการให้สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ ๒๑

(๘) ควรพิจารณาทบทวนผลการบังคับใช้พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ กฎหมายลำดับรองทั้งระบบและเชื่อมโยงไปยังกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่ยังเป็นอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินงานของกองทุน เพื่อเสนอเป็นข้อมูลต่อการอนุวัติกฎหมายให้สามารถรองรับกับสถานการณ์ปัจจุบัน และส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานของกองทุนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องในระยะต่อไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า	
รายงานผลการพิจารณารายงานประจำปี ๒๕๖๒ ของสำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา	(ก) - (ง)	
บทสรุปผู้บริหาร	(๑) - (๘)	
ส่วนที่ ๑	ภาพรวมของรายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา	๑
๑.๑	ความเป็นมาของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา	๑
๑.๒	ภาพรวมการดำเนินการตามรายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา	๒
ส่วนที่ ๒	ผลการพิจารณา	๑๑
๒.๑	หน้าที่และการดำเนินงานของกองทุนตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๑
๒.๒	การบัญชีและการตรวจสอบตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๕
๒.๓	แนวทางการพัฒนา	๑๗
๒.๔	การดำเนินงานที่สอดคล้องและส่งเสริมการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)	๑๗
ส่วนที่ ๓	ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา	๑๙
๓.๑	ข้อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี	๑๙
๓.๒	ข้อเสนอแนะต่อกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา	๑๙

ภาคผนวก

๑. พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑	๓๑
๒. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ	๕๑
๓. สรุปผลการประชุมประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันจันทร์ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
ในวาระพิจารณารายงานประจำปี ๒๕๖๑
ของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา	๕๙

ส่วนที่ ๑ ภาพรวมของรายงานประจำปี ๒๕๖๒
กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

ส่วนที่ ๑ ภาพรวมของรายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

๑.๑ ความเป็นมาของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) จัดตั้งขึ้นตามข้อเสนอของคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา อันเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ มาตรา ๒๕๘ จ. ด้านการศึกษา ประกอบมาตรา ๒๖๑ และพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑^๑ โดยที่ประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณาและตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ.

จากนั้น ในคราวประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๐/ ๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมวุฒิสภาได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. โดยที่ประชุมลงมติเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย พร้อมกันนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตสำคัญเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวและที่ประชุมสมานิติบัญญัติได้มีมติเห็นด้วยกับข้อสังเกต นั้น

ต่อมาวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ราชกิจจานุเบกษาได้ประกาศเผยแพร่พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป กล่าวคือ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา ช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา รวมทั้งเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู โดยให้รัฐเป็นผู้จัดสรรงบประมาณให้กองทุนอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของนายกรัฐมนตรี และมีการบริหารงานที่เป็นอิสระ โดยคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน ประกอบด้วย

ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

๑. นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล	ประธานกรรมการ
๒. นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	รองประธานกรรมการ
๓. รองศาสตราจารย์ดารณี อุทัยรัตนกิจ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ภาคประชาสังคม
๔. นายจเด็จ ธรรมธัชอารี	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ภาคประชาสังคม
๕. รองศาสตราจารย์ปัทมาวดี โพชนุกูล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ภาควิชาการ
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปาริณา ศรีวินิชย์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านกฎหมาย
๗. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ภาคเอกชน
๘. นายชาติ จันทนยิ่งยง	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ภาคเอกชน

^๑ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารภาคผนวก ๑

กรรมการโดยตำแหน่ง

๑. นายประเสริฐ บุญเรือง	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๒. นายอำนาจ วิทยานุกูล	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. นายสุขุม กาญจนพิมาย	ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๔. นางธนาภรณ์ พรมสุวรรณ	อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการ
๕. นายภูมิศักดิ์ อร์ัญญาเกษมสุข	อธิบดีกรมบัญชีกลาง
๖. นายประยูร รัตนเสนีย์	อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๗. นางสุภัชชา สุทธิพล	อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน
๘. นายเดชาภรณ์ วัฒนสงขลา	ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
๙. นายสุภกร บัวสาย	ผู้จัดการกองทุนเพื่อความเสมอภาค ทางการศึกษา

๑.๒ ภาพรวมการดำเนินการตามรายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาค ทางการศึกษา

๑.๒.๑ ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุน
เพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ^๒

๑.๒.๒ การแสดงความเห็นของที่ประชุมวุฒิสภาคณะกรรมการพิจารณารายงานประจำปี
๒๕๖๑ ของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา^๓

๑.๒.๓ การพิจารณาภาพรวมการดำเนินการตามรายงานประจำปี ๒๕๖๒ ของกองทุน
เพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาเชื่อมโยงกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
และที่ประชุมวุฒิสภาคณะกรรมการพิจารณารายงานประจำปี ๒๕๖๑ ของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา
โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) การช่วยเหลือผู้ขาดแคลนและผู้ด้อยโอกาสของกองทุนเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย
รวมถึงกลุ่มเป้าหมายซึ่งอยู่ในระดับพื้นที่ (ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ)

การดำเนินงานของกองทุนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ สามารถดำเนินงาน
ได้เกือบครบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์และผู้ด้อยโอกาสตามมาตรา ๕
แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยสามารถดำเนินการตามโครงการ
ในส่วนของกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการทั้งสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กระทรวงมหาดไทย (สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
(สถานศึกษาในสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน)

^๒ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารภาคผนวก ๒

^๓ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารภาคผนวก ๓

ปัจจุบันกองทุนได้ดำเนินการตามภารกิจในภาพรวมตามกลุ่มเป้าหมายจำนวนประมาณ ๔,๓๐๐,๐๐๐ คน ประกอบด้วย ๗ กลุ่ม กล่าวคือ

- (๑) เด็กเล็ก (อายุระหว่าง ๐ - ๒ ปี) ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ จำนวน ๗๗๐,๐๐๐ คน
- (๒) เด็กก่อนวัยเรียน (อายุระหว่าง ๓ - ๕ ปี) จำนวน ๘๔๐,๐๐๐ คน
- (๓) เด็กนักเรียนขาดแคลนทุนทรัพย์ จำนวน ๑,๘๐๐,๐๐๐ คน
- (๔) เด็กนอกระบบการศึกษา (อายุระหว่าง ๖ - ๑๔ ปี) จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ คน

(แผนภาพในรายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา หน้าที่ ๑๙)

- (๕) เด็กที่ไม่เรียนต่อหลังจบมัธยมศึกษาตอนต้น และผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และอาชีวศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ซึ่งมีฐานะยากจน จำนวน ๖๐๐,๐๐๐ คน
- (๖) แรงงาน (อายุระหว่าง ๑๘ - ๒๕ ปี) ที่ต้องการพัฒนาศักยภาพ จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ คน
- (๗) ครูและโรงเรียน ยังไม่ปรากฏจำนวนกลุ่มเป้าหมาย

โดยกองทุนได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานไว้ใน ๓ ลักษณะ คือ

- (๑) การอุดหนุนช่วยเหลือ
- (๒) การส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา (ทุนการศึกษาและพัฒนาคุณภาพ)
- (๓) การศึกษาวิจัย พัฒนานวัตกรรม ฐานข้อมูลและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ในปี ๒๕๖๒ นี้กองทุนได้จัดทำโครงการเพื่อตอบสนองกลุ่มเป้าหมายกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งอยู่ในระดับพื้นที่ตามโครงการลำดับที่ ๙ คือ โครงการพัฒนาระบบทดลองการพัฒนาทักษะแรงงาน ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์และด้อยโอกาส (งบประมาณ ๑๑๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท) รายละเอียดปรากฏในรายงาน ประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา หน้า ๗๖ - ๘๐ โดยดำเนินการร่วมกับหน่วย พัฒนาอาชีพ จำนวน ๗๑ แห่ง ใน ๔๒ จังหวัด เพื่อพัฒนาหลักสูตรอาชีพระยะสั้นที่ช่วยยกระดับทักษะ การประกอบอาชีพแรงงานที่ขาดแคลนทุนทรัพย์และด้อยโอกาส จำนวน ๗๔ หลักสูตร อาชีพ เกษตรผสมผสาน ระบบอินเทอร์เน็ต ผู้ประกอบการผ้าไหมขนาดย่อม เครื่องปั้นดินเผา ระบบประกอบการส่งคอมออนไลน์

นักขายมือทอง (young salesman) นวดไทยเพื่อสุขภาพ การทำคุกกี้ครบวงจร การทำเครื่องแกงพื้นบ้าน โดยระบบต้นแบบของกองทุนซึ่งสามารถช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายได้จำนวน ๖,๐๕๕ คน ประกอบด้วย แรงงานนอกระบบ ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ว่างงาน ผู้ถือบัตร สวัสดิการคนจน เด็กและเยาวชนในสถานพินิจ

๒) การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทั่วถึงและมีมาตรฐานเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ให้มากขึ้น (ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ)

กองทุนได้พัฒนานวัตกรรมที่มีความสำคัญขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือสนับสนุนการทำงานคือ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา หรือ Information System for Equitable Educatio (ISEE) ซึ่งเป็นระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อระดมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนเพื่อการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยระบบ ISEE จะสามารถประมวลผลสถานการณ์ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและจำนวนนักเรียนยากจนพิเศษในระดับประเทศ ภูมิภาค จังหวัด สถานศึกษา จนถึงระดับผู้เรียน ทั้งแสดงผลในรูปแบบกราฟฟิกและตารางสรุปข้อมูลสถิติ รวมถึงข้อมูลภูมิสารสนเทศของสถานศึกษา ซึ่งในอนาคตอันใกล้นี้กองทุนจะบูรณาการระบบ ISEE กับฐานข้อมูลภาครัฐของกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการคลัง และกระทรวงแรงงาน โดยเชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) โดยการใช้ประโยชน์จากระบบดังกล่าวปรากฏผลเด่นชัดในการดำเนินการในโครงการสำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ คือ โครงการพัฒนาระบบทดลองการพัฒนาทักษะแรงงานที่ขาดแคลนทุนทรัพย์และด้อยโอกาส

๓) การตรวจสอบและการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน (ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และการแสดงความเห็นของที่ประชุมวุฒิสภาต่อการพิจารณารายงานประจำปี ๒๕๖๑ ของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา)

๓.๑) การจัดทำระเบียบที่เกี่ยวข้อง อาทิ

(๑) ระเบียบกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาว่าด้วยหลักเกณฑ์เงื่อนไข และลำดับความสำคัญในการจัดสรรเงินกองทุน พ.ศ. ๒๕๖๑

(๒) ระเบียบกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาว่าด้วยหลักเกณฑ์การเผยแพร่เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงาน ข้อมูลการดำเนินงานและการบริหารกองทุน รายรับ รายจ่าย รวมทั้งผลผลิต ผลลัพธ์ และความคุ้มค่าที่เกิดขึ้นจากการใช้จ่ายเงินของกองทุน พ.ศ. ๒๕๖๑

(๓) ระเบียบกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบข้อมูลและการช่วยเหลือเด็กปฐมวัย เด็กและเยาวชนซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาส ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ผู้ด้อยโอกาส ครอบครัวที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ และครู พ.ศ. ๒๕๖๑

(๔) ระเบียบกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาว่าด้วยการแบ่งส่วนงานหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

(๕) ระเบียบกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการลงทุนหาผลประโยชน์จากเงินและทรัพย์สินของกองทุน พ.ศ. ๒๕๖๒

(๖) ระเบียบกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาว่าด้วยเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้กองทุน พ.ศ. ๒๕๖๒

๓.๒) การจัดทำคู่มือและแนวทางปฏิบัติที่โปร่งใสตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล

๓.๓) การติดตามกำกับโดยคณะกรรมการด้านธรรมาภิบาลและคณะกรรมการบริหารกองทุน

๓.๔) การจัดทำระบบควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงและถือปฏิบัติตามมาตรฐานหน่วยงานของรัฐ ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒

๓.๕) การบัญชีและการตรวจสอบตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๓ (มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒) โดยรายงานประจำปี ๒๕๖๒ ของกองทุน แสดงให้ปรากฏถึงรายงานผลการดำเนินการ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการตรวจสอบภายใน (คตส.) ซึ่งเป็นการวางระบบการตรวจสอบภายในตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ รายละเอียดปรากฏตามรายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา หน้าที่ ๘๘ - ๘๙

(๒) ผู้สอบบัญชีของกองทุนโดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้เสนอรายงานการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี โดยคณะกรรมการบริหารกองทุนได้ประกาศรายงานการเงินที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบแล้วและรายงานการสอบบัญชีในราชกิจจานุเบกษา รายละเอียดปรากฏตามรายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา หน้าที่ ๙๐ - ๑๑๗

๓.๖) การประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๔ (มาตรา ๔๔- ๔๕) ซึ่งจะประเมินในรอบสามปี และจะครบรอบแรกในปี ๒๕๖๕ นั้น กองทุนได้เตรียมความพร้อมทั้งข้อมูลและแนวทางดำเนินการรวมทั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนได้แต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการประเมินผลที่คณะรัฐมนตรีจะแต่งตั้งตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสนอต่อไป

๔) การบูรณาการการดำเนินงานของกองทุนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และการแสดงความเห็นของที่ประชุมวุฒิสภาต่อการพิจารณารายงานประจำปี ๒๕๖๑ ของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา)

กองทุนมีการบูรณาการเชื่อมโยงการทำงานและข้อมูลร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นหลักการดำเนินการที่สำคัญ คือ มุ่งเน้นการแก้ไขจุดอ่อน เสริมสร้างจุดแข็ง ยึดมั่นในหลักการสำคัญซึ่งระบุในแผนแม่บทของกองทุน

(EEF Master Plan) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๖ โดยกองทุนเป็นหนึ่งในองค์การขับเคลื่อน การลดความเหลื่อมล้ำ และการปฏิรูปการศึกษาของประเทศที่จะบรรลุผลสำเร็จได้ทุกภาคส่วน ต้องมุ่งมั่นดำเนินงาน โดยกองทุนสร้างความเชื่อมโยงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ระดับ นโยบายผ่านการประชุมร่วมกันของคณะกรรมการบริหารกองทุนซึ่งมีองค์ประกอบจากผู้แทนของ หน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานประมาณ กรมกิจการ เด็กและเยาวชน กรมบัญชีกลาง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ โดยคณะกรรมการบริหารกองทุนมีการประชุมเพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน และกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอเดือนละ ๑ ครั้ง และแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ทิศทางโครงการสำคัญ ๆ ซึ่งมีองค์ประกอบของคณะกรรมการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในลักษณะ เดียวกันกับองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารกองทุน ทั้งนี้ เพื่อให้มีการบูรณาการและประสานงาน กันอย่างใกล้ชิดต่อเนื่อง

ส่วนประเด็นการบูรณาการเชิงวิชาการและการเชื่อมโยงข้อมูลนั้น กองทุนได้จัดทำ บันทึกร่วมมือความร่วมมือ (MOU) กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และธนาคารโลก เป็นต้น โดยปรากฏผลเด่นชัดในการดำเนินการในโครงการสำคัญในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ อาทิ โครงการ จัดสรรเงินอุดหนุนนักเรียนยากจนพิเศษแบบมีเงื่อนไข (โครงการที่ ๑) โครงการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ เพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (โครงการที่ ๒) โครงการทุนนวัตกรรมสายอาชีพชั้นสูง (โครงการที่ ๓) และโครงการพัฒนาสถาบันต้นแบบด้านการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยเพื่อสร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา (โครงการที่ ๔)

๕) บทบาทหน้าที่สำคัญของกองทุน และสำนักงานกองทุน (ข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการ วิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และการแสดงความเห็นของที่ประชุมวุฒิสภาต่อการพิจารณารายงานประจำปี ๒๕๖๑ ของกองทุน เพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา)

๕.๑) การกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานของกองทุน ควรคำนึงถึง “ผู้ทำหน้าที่สอน” ในทุกระบบ ซึ่งไม่ว่าจะมีชื่อเรียกว่าอย่างไร หรือไม่ว่าจะมีหรือไม่มี ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือไม่ก็ตาม เพื่อให้ได้รับการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ส่วนการพิจารณาให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับ “ค่าเล่าเรียน” หรือ “ค่าใช้จ่าย ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา” นั้น ควรพิจารณาให้ความช่วยเหลือให้ครอบคลุมถึงผู้เรียนในทุกระบบไม่ว่า “ผู้เรียน” นั้น จะมีชื่อเรียกว่าอย่างไร สมควรที่จะได้รับการช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและเป็นมาตรฐาน อย่างเดียวกัน

กองทุนได้มีโครงการเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู ครอบคลุมในทุกระบบ เช่น ครูอาสาสมัครและครูตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งยังไม่มีคุณสมบัติทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา รวมทั้งครูของเด็กรุ่นระบบ

การศึกษาและเด็กกลุ่มเปราะบางซึ่งเป็นจิตอาสาหรือภาคีองค์กรพัฒนาเอกชน รวมถึงการจัดสรรเงินอุดหนุนอย่างมีเงื่อนไขหรือทุนเสมอภาคให้แก่สามเณรที่กำลังศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม

๕.๒) การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์และด้อยโอกาสที่ต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเองเพื่อให้พึ่งพาตนเองในการดำรงชีวิตได้ ควรครอบคลุมถึงการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษา

กองทุนมีโครงการทุนสร้างโอกาสสนับสนุนให้เยาวชนผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้ศึกษาต่อเติมศักยภาพ ได้แก่ ทุนนวัตกรรมสายอาชีพชั้นสูง (ระดับปวช. และระดับปวส.) จำนวน ๒,๕๐๐ ทุนต่อปี ทุนนวัตกรรมสายอาชีพชั้นสูงสำหรับผู้ที่มีความต้องการพิเศษ จำนวน ๑๐๐ ทุนต่อปี ทุนพัฒนาเติมศักยภาพสายอาชีพ (ต่อเนื่องระดับปริญญาตรี-ปริญญาเอก) จำนวน ๔๐ ทุนต่อปี ทุนสร้างโอกาสทางการศึกษาสำหรับนักเรียนในพื้นที่ห่างไกลเป็นครูรุ่นใหม่เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน (ปริญญาตรีด้านวิชาชีพครู) ปีละ ๓๐๐ คน ต่อเนื่อง ๕ ปี รวม ๑,๕๐๐ ทุน

๕.๓) การจัดทำคู่มือ แนวทางปฏิบัติและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Application) รวมทั้งการสร้างวัฒนธรรมองค์กร อาทิ

(๑) คู่มือ แนวทางปฏิบัติและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินงานโครงการเพื่อกำหนดรายละเอียดขั้นตอนให้มีความชัดเจน ลดความผิดพลาดและป้องกันการทุจริตสำหรับใช้ในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานกองทุน ภาคีร่วมดำเนินงานและผู้เกี่ยวข้อง ตัวอย่างที่สำคัญ ได้แก่ การจัดสรรเงินอุดหนุนแก่นักเรียนยากจนพิเศษซึ่งใช้ระบบเทคโนโลยี CCT ในการคัดกรองกลุ่มเป้าหมาย โดยมีการดำเนินงาน ๖ ขั้นตอนที่มีการออกแบบที่รัดกุมโดยอาศัยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลเชิงประจักษ์ในการกำกับติดตามความโปร่งใส รวมทั้งประสิทธิภาพและคุณภาพการดำเนินการคัดกรองนักเรียนยากจนพิเศษของครูและสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง และใช้ระบบ iSEE สำหรับดูข้อมูลรายงานแบบ Real Time ที่ช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในกระบวนการเพิ่มขึ้น นอกจากนี้สำนักงานกองทุนได้ทบทวนและปรับปรุงกระบวนการและขั้นตอนโครงการดังกล่าวโดยได้รับคำแนะนำจากคณะอนุกรรมการด้านธรรมาภิบาล และคณะกรรมการตรวจสอบภายใน เพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินงาน ซึ่งทำให้สามารถลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมขึ้น

(๒) คู่มือการสร้างเสริมวัฒนธรรมองค์กรเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลและค่านิยมในการป้องกันการทุจริต โดยสำนักงานกองทุนได้จัดกิจกรรมธรรมาภิบาลในสำนักงานกองทุน (Good Governance Programs/Activities for Employees) เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญในการปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต และการดำเนินงานโดยคำนึงถึงมาตรการการป้องกันการทุจริต เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนของสำนักงานมีความรู้ความเข้าใจ เกิดความตระหนักรับผิดชอบ และมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน พร้อมกันนี้ สำนักงานได้จัดให้มีที่ปรึกษา (บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด) เพื่อให้คำปรึกษาและสนับสนุนให้จัดวางระบบบริหารความเสี่ยง ควบคุมภายใน และธรรมาภิบาลอย่างเหมาะสมแก่กองทุน (เดือนสิงหาคม ๒๕๖๒ - กันยายน ๒๕๖๓) เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และมีมาตรการป้องกันการทุจริตที่เหมาะสมกับบริบทของกองทุน

๖) บทบาทหน้าที่สำคัญของคณะกรรมการบริหารกองทุน (ข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และการแสดงความเห็นของที่ประชุมวุฒิสภาคณะกรรมการพิจารณารายงานประจำปี ๒๕๖๑ ของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา)

๖.๑) การกำหนดกรอบงบประมาณในการดำเนินงาน

การดำเนินโครงการสำคัญและแผนงานย่อยต่าง ๆ จะต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารกองทุนตามระเบียบกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาว่าด้วยหลักเกณฑ์เงื่อนไข และลำดับความสำคัญในการจัดสรรเงินกองทุน พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๘ ข้อ ๙ และข้อ ๑๐ โดยการพิจารณาอนุมัติโครงการให้เป็นตามวงเงินงบประมาณของโครงการ หากงบประมาณไม่เกิน ๒๐ ล้านบาท ให้ผู้จัดการพิจารณาอนุมัติแล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ แต่หากงบประมาณเกินกว่า ๒๐ ล้านบาท ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนพิจารณาอนุมัติ

๖.๒) การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์และด้อยโอกาสอย่างรอบคอบและรัดกุม โดยคณะกรรมการบริหารกองทุนได้กำหนดระเบียบที่สำคัญ พร้อมทั้งจัดทำคู่มือและแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานไว้ดังนี้

(๑) การออกแบบหรือจัดทำระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบข้อมูลเพื่อช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายให้มีขึ้นตอนรัดกุมเหมาะสม น่าเชื่อถือ และป้องกันการทุจริตได้ตามระเบียบกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบข้อมูลและการช่วยเหลือเด็กปฐมวัย เด็กและเยาวชนซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาส ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ผู้ด้อยโอกาส ครอบครัวที่ขาดแคลนทุนทรัพย์และครู พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ วรรคสอง และมาตรา ๒๓ (๖) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้กองทุนสามารถตรวจสอบกลุ่มเป้าหมายได้ว่าเป้าหมายมีตัวตนจริง ไม่ได้รับความช่วยเหลือที่ซ้ำซ้อน ทำให้กองทุนสามารถติดตามผลการดำเนินงานได้มีประสิทธิภาพและลดความเสี่ยงในการดำเนินงานของกองทุน

(๒) การออกแบบกระบวนการการจัดสรรเงินอุดหนุนโดยยึดหลักธรรมาภิบาล การถ่วงดุลโครงการโดยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งร่วมดำเนินงานกับภาครัฐร่วมดำเนินงานที่เหมาะสม และการจัดทำสัญญาที่มีการกำกับติดตาม ปรากฏตามระเบียบกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาว่าด้วยหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและลำดับความสำคัญในการจัดสรรเงินกองทุน พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๓ (๗) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้กองทุนจัดสรรเงินกองทุนตามเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพและทั่วถึง และมีลำดับความสำคัญที่เหมาะสม

(๓) การใช้จ่ายเงินและการดำเนินงานของกองทุนที่สอดคล้องกับมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยกำหนดให้การใช้จ่ายเงินของกองทุนต้องเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินการเพื่อให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษา และมีมาตรการป้องกันการทุจริตที่เหมาะสม โดยคณะกรรมการบริหารกองทุนได้แต่งตั้งคณะกรรมการด้านธรรมาภิบาลเพื่อกำกับดูแลด้านธรรมาภิบาลและการบริหารความเสี่ยง มีการกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจนและกำหนดกฎระเบียบที่ปฏิบัติสอดคล้องกับภารกิจและลักษณะองค์กร

ส่วนที่ ๒ ผลการพิจารณา

๒.๑ หน้าที่และการดำเนินงานกองทุนตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

หน้าที่และการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของกองทุนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ วรรคหก และพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕ มีดังนี้

- ๑) ส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการสมวัยและพร้อมเข้าสู่ระบบการศึกษา
- ๒) ช่วยเหลือและสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์และผู้ด้อยโอกาสให้สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๓) สนับสนุนและช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์และผู้ด้อยโอกาสทุกช่วงวัยให้ได้รับการศึกษาและพัฒนาศักยภาพ ทักษะในการประกอบอาชีพตามความถนัด
- ๔) ส่งเสริมสถานศึกษาให้มีการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด และศักยภาพของตน
- ๕) เสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพครูให้มีความสามารถจัดการเรียนการสอน พัฒนาเด็ก และเยาวชนตามพื้นฐานศักยภาพที่แตกต่างกัน
- ๖) ศึกษาวิจัยแนวทางการพัฒนาครูต้นแบบที่มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน สามารถพัฒนาผู้เรียนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา
- ๗) ศึกษาวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อพัฒนาทรัพยากร มนุษย์และลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา สนองความต้องการทางด้านกำลังแรงงานและยกระดับความสามารถของคนไทย

กองทุนได้กำหนดแนวทางการดำเนินงาน ๓ ลักษณะ คือ

- (๑) การอุดหนุนช่วยเหลือ
- (๒) การส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา (ทุนการศึกษาและพัฒนาคุณภาพ)
- (๓) การศึกษาวิจัย พัฒนานวัตกรรม ฐานข้อมูลและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ กองทุนได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นจำนวนเงิน ๒,๕๓๗,๓๖๕,๐๐๐ บาท เพื่อดำเนินภารกิจด้านการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสร้างการมีส่วนร่วมจากสังคม และมีผลการดำเนินงานในโครงการสำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๙ โครงการ โดยใช้จ่ายงบประมาณในโครงการสำคัญประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑,๘๓๘,๙๓๑,๕๕๐ บาท ดังนี้

๑. โครงการจัดสรรเงินอุดหนุนนักเรียนยากจนพิเศษแบบมีเงื่อนไข (จำนวนเงิน ๙๑๔,๑๐๒,๐๐๐ บาท)

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ : โครงการดังกล่าวมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุนมาตรา ๕ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ แต่ทั้งนี้ การดำเนินการในระยะต่อไปควรขยายการดำเนินงานให้ครอบคลุมสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (โรงเรียนเอกชนในระบบ ประเภทสามัญศึกษาและอาชีวศึกษา ทั้งโรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยมูลนิธิและองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาหรือโรงเรียนพระปริยัติธรรม โรงเรียนการศึกษาพิเศษ และโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ และโรงเรียนเอกชนนอกระบบ) รวมทั้งการจัดการศึกษาของหน่วยงานอื่นตามกรอบวัตถุประสงค์ของโครงการ และควรขยายการอุดหนุนให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายในช่วงการศึกษาภาคบังคับตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยเน้นการติดตามประเมินผลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของโครงการ รวมทั้งมีการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมเพื่อส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายให้เป็นไปอย่างครอบคลุม นอกเหนือจากการใช้ทรัพยากรของรัฐ

๒. โครงการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (จำนวนเงิน ๑๑๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท)

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ : โครงการดังกล่าวมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุนมาตรา ๕ (๔) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ และควรส่งเสริมและสนับสนุนจังหวัดนำร่องตามโครงการให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในการค้นหาและช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมาย โดยการเชื่อมโยงกลไกระดับจังหวัดกับระดับอำเภอและตำบล พัฒนาระบบสารสนเทศของจังหวัดเพื่อบริหารจัดการฐานข้อมูลกลุ่มเป้าหมายให้มีความถูกต้องแม่นยำมากขึ้น พร้อมกับเร่งส่งเคราะห์และถอดบทเรียนจากผลการดำเนินงานของจังหวัดนำร่องเพื่อนำไปขยายผลในจังหวัดอื่นในระดับนโยบายต่อไป

๓. โครงการทุนนวัตกรรมสายอาชีพชั้นสูง (จำนวนเงิน ๓๘๙,๗๙๐,๐๐๐ บาท)

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ : โครงการดังกล่าวมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุนมาตรา ๕ (๔) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ แต่ทั้งนี้ ควรติดตามผลการดำเนินงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการขยายผลการดำเนินงานตามโครงการและยังมีส่วนช่วยพัฒนาคุณภาพในการผลิตและพัฒนากำลังคนสายอาชีพที่ตอบสนองต่อนโยบายขับเคลื่อนประเทศไทยแลนด์ ๔.๐ โดยควรพิจารณาเพิ่มเติมการดำเนินงานในเรื่องสำคัญดังนี้

(๑) การให้ทุนกับสถานศึกษาที่มีความร่วมมือในการผลิตกำลังคนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) โดยเป็นการเสริมหนุนการทำงานตามนโยบายและเป้าหมายด้านการพัฒนากำลังคนสายอาชีพตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ

โดยความร่วมมือกับภาคเอกชนหรือภาคอุตสาหกรรมในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการที่ให้การสนับสนุนจะเน้นในหรือสาขาที่ผู้เรียนมีโอกาสได้รับการเข้าทำงานในอัตราสูง

(๒) ส่งเสริมการระดมความร่วมมือผ่านการร่วมทุนกับบริษัทต่าง ๆ เข้ามาร่วมสร้างโอกาสให้แก่เยาวชนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์และด้อยโอกาสและสร้างกำลังคนในระยะต่อไป

๔. โครงการพัฒนาสถาบันต้นแบบด้านการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยเพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา (จำนวนเงิน ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท)

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ : โครงการดังกล่าวมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุนมาตรา ๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยควรขยายผลการสำรวจความพร้อมในการเข้าสู่ระบบการศึกษาของเด็กปฐมวัยไทยและพัฒนาเป็นฐานข้อมูลความพร้อมในการเข้าเรียนต่อระดับประถมศึกษาของเด็กปฐมวัยให้ครอบคลุมทุกจังหวัดของประเทศในระยะต่อไป พร้อมทั้งควรดำเนินการร่วมกับสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในการทำวิจัยประเมินและออกแบบนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยเพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา และพัฒนาเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายที่จะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพของเด็กปฐมวัยไทย

นอกจากนี้ ควรส่งเสริมการยกระดับและจัดทำแนวทางพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบูรณาการการดำเนินงานระดับพื้นที่ร่วมกัน พร้อมกับการนำผลการศึกษาวิจัยและข้อเสนอเกี่ยวกับการพัฒนาสถาบันต้นแบบในการผลิตและพัฒนาครูปฐมวัย ครูผู้ช่วยและผู้ดูแลเด็กไปทดลองจริงในระดับพื้นที่

๕. โครงการสร้างโอกาสทางการศึกษาสำหรับนักเรียนในพื้นที่ห่างไกลเป็นครูรุ่นใหม่เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนของชุมชน (ครูรัก(ษ์)ถิ่น) (จำนวนเงิน ๔๒,๒๐๐,๐๐๐ บาท)

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ : โครงการดังกล่าวมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุนมาตรา ๕ (๓) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยโครงการดังกล่าวนี้ยังอยู่ระหว่างการดำเนินโครงการจิงจอร์เร่งขยาย การค้นหา คัดกรอง และคัดเลือกนักเรียนในพื้นที่ห่างไกลและด้อยโอกาสทางการศึกษาเรียนที่แท้จริงเพื่อได้รับทุนการศึกษาสำหรับศึกษาต่อในคณะครุศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ในสาขาวิชาจำเป็นเร่งด่วนและได้รับการบรรจุเป็นครูรุ่นใหม่ในโรงเรียนขนาดเล็กพื้นที่ห่างไกลซึ่งเป็นบ้านเกิดของตนเอง พร้อมกับสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อร่วมกันพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมเสริมศักยภาพที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาผู้รับทุนในโครงการครูรัก(ษ์)ถิ่น เพื่อให้ศึกษามีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และมีจิตวิญญาณความเป็นครู นอกจากนี้ ควรดำเนินการด้านการวิจัย ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำข้อมูลอุปสรรคและปัญหาที่เกิดขึ้นมาพัฒนาแนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป

๖. โครงการทุนพัฒนาเต็มศักยภาพสายอาชีพ (จำนวนเงิน ๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท)

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ : โครงการดังกล่าวมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุนมาตรา ๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยควรเร่งดำเนินกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคอุตสาหกรรมการผลิต และสถาบันอุดมศึกษา เพื่อเข้ามาร่วมบ่มเพาะและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เป็นเลิศอย่างต่อเนื่อง เช่น การพัฒนาหลักสูตรนวัตกรรมสมัยใหม่เพื่อรองรับการพัฒนาเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมในอนาคต การรับนักศึกษาฝึกงานหรือเข้าทำงาน และการระดมทุนในลักษณะ Co-funding พร้อมกับกำหนดมาตรการสร้างแรงจูงใจเพื่อการเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุน รวมถึงควรวิจัยติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการในระยะแรกทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้มีความสามารถพิเศษจากกลุ่มอาชีวศึกษาให้ได้ใช้ทักษะ และพัฒนาตนเองเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือเป็นบุคลากรชั้นนำของประเทศจากระบบการศึกษาระดับสูง ส่งผลให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศระยะยาวได้อย่างต่อเนื่อง

๗. โครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หรือ TSQP (จำนวนเงิน ๑๑๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท)

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ : โครงการดังกล่าวมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุนมาตรา ๕ (๓) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ แต่ทั้งนี้ ควรขยายการดำเนินงานด้านการพัฒนาโรงเรียนให้ครอบคลุมในทุกระดับและทุกขนาด เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพตนเองทั้งระบบอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันอุดมศึกษา เพื่อเข้ามาร่วมดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง รวมถึงจัดทำหลักสูตรพัฒนาศักยภาพพี่เลี้ยงและครูแกนนำเพื่อเตรียมการขยายผลที่ยั่งยืน

๘. โครงการการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ในโรงเรียนเพื่อความเสมอภาค ในการเติบโตเป็นแรงงานคุณภาพยุค ๔.๐ ของเยาวชนไทย (จำนวนเงิน ๙,๘๓๙,๕๕๐ บาท)

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ : โครงการดังกล่าวมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุนมาตรา ๕ (๓) (๕) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยควรส่งเสริมความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันพัฒนาเครื่องมือส่งเสริมและประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์ และทักษะการคิดวิเคราะห์ในชั้นเรียนให้อยู่ในรูปแบบออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ในลักษณะรูปแบบการจัดห้องเรียนประสิทธิภาพ (High Functioning Classroom) และขยายการดำเนินงานให้ครอบคลุมพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาครูและบุคลากรแกนนำ เพื่อส่งเสริมและประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์และทักษะการคิดวิเคราะห์ในชั้นเรียนของไทยให้สอดคล้องกับการเป็นทรัพยากรบุคคลในยุคไทยแลนด์ ๔.๐ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ต่อไป

๙. โครงการพัฒนาระบบทดลองการพัฒนาทักษะแรงงานที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ และด้อยโอกาส (จำนวนเงิน ๑๑๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท)

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิการ : โครงการดังกล่าวมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุนมาตรา ๕ (๔) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยควรขยายการดำเนินงานในส่วนของการวิเคราะห์ศักยภาพ การจัดทำแผนพัฒนาร่วมกับชุมชน การออกแบบหลักสูตร วิชาชีพระยะสั้น และรับสมัครกลุ่มเป้าหมายที่เป็นแรงงานอย่างไม่จำกัดอายุ เพื่อขยายบทบาทหน้าที่ให้ครอบคลุมถึงประชาชนซึ่งมีสิทธิที่จะได้รับและเข้าถึงการศึกษาและพัฒนาอย่างเสมอภาคและทั่วถึงสอดคล้องกับขอบข่ายภารกิจของกองทุน ตามบทนิยามคำว่า “ความเสมอภาคทางการศึกษา” ของพระราชบัญญัตินี้ นอกจากนี้ ควรขยายกลุ่มเป้าหมายให้ครอบคลุมถึงกลุ่มแรงงานนอกระบบที่มีการศึกษานต่ำกว่าระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีรายได้น้อย รวมถึงผู้ด้อยโอกาส เช่น ผู้ที่ว่างงาน คนพิการ คนเร่ร่อน เยาวชนในสถานพินิจและผู้ต้องขัง เป็นต้น

๒.๒ การบัญชีและการตรวจสอบ ตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๓ (มาตรา ๓๙ – มาตรา ๔๔) ได้แก่

๑) การดำเนินการตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน และให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีและให้คณะกรรมการประกาศรายงานการเงินที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบแล้วและรายงานการสอบบัญชีในราชกิจจานุเบกษา

บริษัท สอบบัญชีธรรมนิติ จำกัด โดยผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบงบการเงินของกองทุน ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ และงบกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ และหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงหมายเหตุ สรุบบนโยบายการบัญชีที่สำคัญ โดยมีความเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของกองทุน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังประกาศใช้ โดยไม่มีเงื่อนไขหรือข้อสังเกต รายละเอียดปรากฏตามรายงานประจำปี ๒๕๖๒ ของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา หน้า ๙๐ – ๑๑๗ สำหรับงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ รายละเอียดปรากฏตามรายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา หน้า ๙๗ ที่แสดงรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิเป็นจำนวนเงิน ๖๑๕,๔๓๗,๐๖๐.๘๕ บาท ซึ่งอาจพิจารณาว่า กองทุนมีเงินคงเหลือจำนวนมากนั้น แท้จริงแล้วเป็นเพียงตัวเลขตามหลักการทางบัญชีตามปีปฏิทิน ขณะที่การดำเนินงานตามภารกิจในทางปฏิบัติกองทุนอ้างอิงตามปีการศึกษาซึ่งงบประมาณส่วนใหญ่ได้นำไปช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมาย (นักเรียนยากจนหรือด้อยโอกาส) ทำให้ช่วงเวลาการใช้จ่ายงบประมาณคร่อมปีงบประมาณ อีกนัยหนึ่ง คือ เงินคงเหลือทางบัญชีดังกล่าวมิได้เป็นส่วนคงเหลือตามจริง เนื่องจากคณะกรรมการบริหารกองทุนได้บริหารจัดการเร่งรัดอุดหนุนเงินจำนวนนี้เพื่อช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายโดยมีปฏิทินงวดการเบิกจ่ายเป็นช่วงเวลาที่ค่อนข้างแน่นอนไว้แล้วล่วงหน้า

๒) การดำเนินการตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยคณะกรรมการบริหารกองทุนได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายใน (คตส.) ซึ่งมีองค์ประกอบตามที่กำหนดในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๓ ท่าน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการตรวจสอบภายใน มีการประชุมรวม ๙ ครั้ง และมีการประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีและผู้จัดการกองทุน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทำงานร่วมกัน โดยคณะกรรมการตรวจสอบภายในได้รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนเป็นรายไตรมาสโดยมีสาระสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ดังนี้

๒.๑) ด้านกระบวนการตรวจสอบภายใน

คณะกรรมการตรวจสอบภายในมีความเห็นว่า สำนักงานกองทุนต้องจัดให้มีผู้ตรวจสอบภายในที่มีประสบการณ์เพียงพอที่จะทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒) ด้านระบบงานของสำนักงานกองทุน

คณะกรรมการตรวจสอบภายในมีความเห็นว่า สำนักงานกองทุนควรเร่งรัดดำเนินการเพื่อให้มีโครงสร้างพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้สำนักงานกองทุนมีระบบการบริหารความเสี่ยงขององค์กร (Enterprise Risk Management – ERM) มีระบบการควบคุมภายใน (Internal Control) และมีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) อย่างเป็นระบบ และได้มาตรฐาน ตามมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ทั้งนี้ เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๖๒ สำนักงานกองทุนได้ทำสัญญาจัดจ้าง บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด ผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงานโดยมีระยะเวลาตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๖๒ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๓ นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบภายในได้เร่งรัดให้สำนักงานกองทุนจัดทำระบบเพื่อรองรับการประเมินผลการดำเนินงานโดยคณะกรรมการประเมินผล ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่กำหนดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนโดยคณะกรรมการประเมินผลทุก ๓ ปี ซึ่งจะถึงกำหนดเวลาประเมินในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๒.๓) ด้านการสอบทานงบการเงินและการคัดเลือกผู้สอบบัญชี

คณะกรรมการตรวจสอบภายในได้สอบทานให้สำนักงานกองทุนมีการรายงานการเงินอย่างถูกต้องและน่าเชื่อถือ โดยได้สอบทานรายงานทางการเงินรายไตรมาสร่วมกับผู้บริหาร และได้สอบทานรายงานทางการเงินประจำปีร่วมกับผู้สอบบัญชี โดยพิจารณาความถูกต้องของรายงานทางการเงิน ความเหมาะสมของนโยบายทางบัญชี ความเพียงพอของการเปิดเผยข้อมูล ตลอดจนการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรายงานทางการเงินประจำปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๒

ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบภายในได้เสนอแนะรายชื่อผู้สอบบัญชี และการกำหนดค่าสอบบัญชี เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณา เพื่อแต่งตั้งผู้สอบบัญชี ประจำปี ๒๕๖๒ – ๒๕๖๓ โดยมีความเห็นว่า งบการเงินประจำปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๒ ได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินซึ่งมีความถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญ และมีการเปิดเผยข้อมูลที่เพียงพอ และไม่พบการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดปรากฏตามรายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา หน้า ๘๘ - ๘๙

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ : กองทุนได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีและการตรวจสอบ แต่ทั้งนี้ เห็นควรให้มีการนำเสนอรายละเอียดเพื่อสะท้อนถึงตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุน ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ไว้ในรายงานประจำปี ๒๕๖๒ โดยเฉพาะการสร้างความสำเร็จของภาคการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา เสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู พร้อมกับเผยแพร่เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงานข้อมูลการดำเนินงานและการบริหารกองทุน รวมทั้งผลผลิต ผลลัพธ์ และความคุ้มค่าที่เกิดขึ้นจากการใช้จ่ายเงินของกองทุนเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบและสามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้อย่างกว้างขวาง ซึ่งจะสอดคล้องกับการดำเนินงานตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

๒.๓ แนวทางการพัฒนา

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ : คณะกรรมการบริหารกองทุนควรจัดให้มีการพิจารณาทบทวนความเหมาะสม สภาพปัญหาและอุปสรรค ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการบังคับใช้กฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา อย่างน้อยทุกกรอบห้าปี พร้อมทั้งควรรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างกว้างขวางในระยะต่อไป

๒.๔ การดำเนินงานที่สอดคล้องและส่งเสริมการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

การดำเนินงานของกองทุนนั้น คณะกรรมการบริหารกองทุนได้จัดทำแผนแม่บทของกองทุน (EEF Master Plan) สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๖ ซึ่งแผนแม่บทดังกล่าวได้กำหนดวิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สอดคล้องและรองรับเป้าหมายระดับชาติ ดังนี้

๑) สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

- ๑.๑) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- ๑.๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

๒) สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

- ๒.๑) ประเด็นการปฏิรูปที่ ๓ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
- ๒.๒) ประเด็นการปฏิรูปที่ ๔ กลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครู และอาจารย์
- ๒.๓) ประเด็นการปฏิรูปที่ ๕ การจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนอง การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

๓) ตอบสนองต่อภาพรวมและทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา

๓.๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

๓.๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ : เนื่องด้วยการดำเนินงานของกองทุนต้องสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ ดังนี้

- เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปีตามแผนการใช้จ่ายเงินที่คณะกรรมการบริหารกองทุนและคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบนั้นต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ (มาตรา ๖ วรรคสอง)

- คณะกรรมการบริหารกองทุนมีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดนโยบาย เป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานของกองทุนเพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ซึ่งต้องสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศด้วย (มาตรา ๒๓ (๑))

- เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้กองทุนชี้แจง แสดงความคิดเห็น ทำรายงานหรือยับยั้งการกระทำที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ หรือไม่สอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยุทธศาสตร์ชาติ แผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ นโยบายของรัฐบาล และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับกองทุน ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนได้ (มาตรา ๔๖)

ดังนั้น เห็นควรให้กองทุนได้นำเสนอความเชื่อมโยงการดำเนินงานของกองทุนกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องไว้ในรายงานประจำปีให้ชัดเจน

ส่วนที่ ๓ ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานของกองทุน เพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

ส่วนที่ ๓ ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

๓.๑ ข้อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากการจัดสรรเงินอุดหนุนของรัฐบาลให้กองทุนเพื่อดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ที่บัญญัติไว้พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕ ประกอบมาตรา ๖ ยังไม่อาจใช้ดำเนินงานอย่างครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายได้ นอกจากนี้ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. โดยสรุปสาระสำคัญว่า “ในวาระเริ่มแรกเป็นเวลา ๓ ปี รัฐบาลควรจัดสรรเงินอุดหนุนตามร่างมาตรา ๖ (๓) ให้แก่กองทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ของเงินงบประมาณรายจ่ายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของปีงบประมาณก่อน” แต่ที่ผ่านมา กองทุนได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนยังไม่เพียงพอส่งผลให้กองทุนยังขาดทรัพยากรที่จะนำมาใช้ในการดำเนินงานในช่วง ๓ ปีแรก เพื่อใช้ในการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตามมาตรา ๕๔ แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ ดังนั้น คณะรัฐมนตรีควรพิจารณาความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ เพื่อเพิ่มอัตราการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนอย่างเพียงพอเพื่อให้กองทุนใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งจะส่งผลให้บรรลุวัตถุประสงค์และเกิดผลตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ และพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕ ได้อย่างแท้จริง ประกอบกับเพื่อส่งเสริมและผลักดันให้การดำเนินงานของกองทุนสามารถเป็นคานงัดสำคัญเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาได้อย่างยั่งยืนต่อไป

๓.๒ ข้อเสนอแนะต่อกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

๓.๒.๑ ข้อเสนอแนะภาพรวมของรายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนเพื่อความเสมอภาค ทางการศึกษา

๑) กองทุนได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานของฝ่ายนิติบัญญัติทั้งในส่วนของข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และการแสดงความเห็นของที่ประชุมวุฒิสภาต่อรายงานประจำปี ๒๕๖๑ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา โดยนำมาใช้ประกอบการดำเนินงานในเรื่องสำคัญต่าง ๆ ทั้งเรื่องของการดำเนินโครงการสำคัญเพื่อมุ่งหมายช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ลดความเหลื่อมล้ำ การสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาในทุกกลุ่มเป้าหมาย และการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

แต่ทั้งนี้ ในส่วนของการดำเนินงานด้านการสนับสนุนการจัดตั้ง “สถาบันต้นแบบในการผลิตครู” ตามมาตรา ๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้ครอบคลุมในทุกสาขาและกลุ่มเป้าหมายทางการศึกษาที่มีความหลากหลายเหล่านั้น ยังไม่ปรากฏผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น จึงขอให้กองทุนได้พิจารณาดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ให้ครอบคลุมในระยะต่อไป

๒) การกำหนดใช้ถ้อยคำ คำว่า “โครงการ” และ “แผนงาน” ในรายงานประจำปี ๒๕๖๒ อาจส่งผลให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนไปจากการดำเนินงานที่แท้จริง เนื่องจากรายงานประจำปี ๒๕๖๒ กองทุนได้รับจัดสรรงบประมาณเป็นจำนวนเงิน ๒,๕๓๗,๓๖๕,๐๐๐ บาท โดยได้นำเสนอเฉพาะผลการดำเนินงานในโครงการสำคัญ จำนวน ๙ โครงการ และใช้จ่ายงบประมาณ รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑,๘๓๘,๙๓๑,๕๕๐ บาท ซึ่งในความเป็นจริงแล้วกองทุนได้ดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการย่อยอีกเป็นจำนวนมาก ประกอบกับเป็นที่น่าสังเกตว่า โครงการที่กองทุนได้นำเสนอผลการดำเนินงาน ในรายงานนี้ส่วนใหญ่เป็นโครงการสำคัญที่ใช้งบประมาณ เกินกว่า ๒๐ ล้านบาท ซึ่งคณะกรรมการบริหาร กองทุนมีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติ แต่ในส่วนแผนงานหรือโครงการที่ใช้งบประมาณไม่เกิน ๒๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นอำนาจของผู้จัดการกองทุนที่จะสามารถพิจารณาอนุมัตินั้นจะปรากฏเฉพาะโครงการการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ในโรงเรียนเพื่อความเสมอภาคในการเติบโต เป็นแรงงานคุณภาพยุค ๔.๐ ของเยาวชนไทย โดยใช้ใช้งบประมาณเป็นจำนวนเงิน ๙,๘๓๙,๕๕๐ บาท ดังนั้น เพื่อเป็นการสะท้อนผลการดำเนินงานที่ต้องเป็นตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มีมาตรการ ป้องกันการทุจริตที่เหมาะสม ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงเห็นควรเสนอข้อพิจารณาไว้ดังนี้

- กองทุนควรนำเสนอผลการดำเนินงานในโครงการหรือแผนงานย่อยที่มีการ ใช้จ่ายงบประมาณประจำปีให้ครบถ้วนตามจำนวนงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและควรแสดงไว้ในรายงาน ประจำปีครั้งต่อไป

- กองทุนควรกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมในรายงานประจำปีเกี่ยวกับข้อมูล ภาพรวมการใช้จ่ายเงินงบประมาณในแต่ละโครงการว่า เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนใด กรอบระยะเวลาดำเนินงาน ในแต่ละโครงการให้ชัดเจน รวมทั้งกำหนดกรอบแนวทางการลงทุนหาผลประโยชน์จากเงินและทรัพย์สิน ของกองทุน งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาลหรืองบประมาณแผ่นดิน การระดมทุนในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ เพื่อให้เพียงพอต่อการดำเนินภารกิจให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงกำหนด ระเบียบว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือและยกย่องเกียรติคุณ ผู้มีอุปการคุณตามความเหมาะสม

๓) การแสดงจำนวนงบประมาณค่าใช้จ่ายในโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ยังมีความแตกต่างกันเนื่องด้วยอาจปรากฏรายละเอียดที่ยังไม่ชัดเจน กล่าวคือ รายงานหน้า ๒๗ ปรากฏข้อมูล แสดงการใช้จ่ายงบประมาณในโครงการสำคัญจำนวน ๙ โครงการ เป็นจำนวนเงิน ๑,๘๓๘,๙๓๑,๕๕๐ บาท แต่รายงานหน้า ๙๗ ปรากฏข้อมูลแสดงการใช้จ่ายโครงการ เป็นจำนวนเงิน ๑,๘๘๐,๖๘๖,๓๗๖.๔๑ บาท ซึ่งปรากฏตัวเลขการใช้จ่ายงบประมาณตามโครงการที่แตกต่างกัน จึงเห็นควรให้แสดงข้อมูล การดำเนินงานตามโครงการหรือแผนงานและข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายทั้งหมดให้ถูกต้องตรงกัน ในรายงานประจำปีครั้งต่อไป รายละเอียดปรากฏตามแผนภาพหน้าที่ ๒๑

งบลงทุนด้านการศึกษา		งบลงทุนด้านการศึกษา		
		ปีงบประมาณ ๒๕๖๒		
		ปีงบประมาณ ๒๕๖๓		
		ปีงบประมาณ ๒๕๖๔		
1	โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ	11,000,000 บาท		
2	โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ	3,000,000 บาท		
3	โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ	1,000,000 บาท		
4	โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ	42,000,000 บาท		
5	โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ	11,000,000 บาท		
6	โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ	11,000,000 บาท		
7	โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ	30,000,000 บาท		
8	โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ	9,000,000 บาท		
9	โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ	11,000,000 บาท		
	รวม	130,000,000 บาท		
	รวม	2,332,360,000 บาท		

งบลงทุนด้านการศึกษา				
ปีงบประมาณ ๒๕๖๒				
ปีงบประมาณ ๒๕๖๓				
ปีงบประมาณ ๒๕๖๔				
รายจ่าย				
รายจ่ายลงทุน	11	3,071,000,000	449,374,000	
รายจ่ายดำเนินงาน	12	9,302,271.51	44,150,824.94	
รายจ่ายบริหาร	13	3,690,893.47		
รายจ่าย	14	6,864,167.01	25,880.00	
รวมรายจ่าย		2,071,467,932.01	503,495,705.94	
รายได้	15			
รายได้ลงทุน		31,821,700.30	3,328,880.87	
รายได้ดำเนินงาน		1,000,000,000.00	30,000,000.00	
รายได้บริหาร		99,300,000.00	7,200,000.00	
รวมรายได้		4,321,101,700.30	40,548,880.87	
รวม		2,067,366,231.71	51,234,526.81	
รวม		614,171,000.00	614,171,000.00	

(รายงานหน้า ๒๗)

(รายงานหน้า ๓๗)

๔) เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบบทบาทหน้าที่และการดำเนินการลงทุนตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งปรากฏตามโครงการสำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๙ โครงการพบว่า การดำเนินงานด้านการศึกษาวิจัยแนวทางการพัฒนาครูต้นแบบให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน สามารถพัฒนาผู้เรียนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา (มาตรา ๕ (๖)) และการศึกษาวิจัยและพัฒนางานด้านความรู้เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาสนองความต้องการทางด้านกำลังแรงงานและยกระดับความสามารถของคนไทย (มาตรา ๕ (๗)) ยังมีการดำเนินการที่คิดเป็นสัดส่วนที่น้อย เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับผลการดำเนินโครงการสำคัญทั้ง ๙ โครงการที่ผ่านมาในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ของกองทุน ซึ่งจะส่งผลให้เข้าใจได้ว่าการดำเนินงานส่วนใหญ่ของกองทุนนั้นเป็นการให้ความช่วยเหลือในเรื่องของเด็กยากจนเฉพาะการอุดหนุนในส่วนของเงินงบประมาณ ซึ่งอาจไม่สามารถนำไปขยายผลในเชิงการลดความเหลื่อมล้ำในมิติเชิงคุณภาพได้ ดังนั้น จึงควรพิจารณาให้ความสำคัญกับการดำเนินโครงการในปีถัดไปโดยมุ่งเน้นในเรื่องของการพัฒนาและการวิจัยเป็นสำคัญ ประกอบกับโครงการสำคัญบางส่วนยังอยู่ระหว่างดำเนินการที่ยังไม่ปรากฏผลสัมฤทธิ์แต่ใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการแล้ว อาทิ โครงการสร้างโอกาสทางการศึกษาสำหรับนักเรียนในพื้นที่ห่างไกลเป็นครูรุ่นใหม่เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนของชุมชน (ครูรัก(ษ์)ถิ่น) ซึ่งใช้งบประมาณในปี ๒๕๖๒ ไปแล้วเป็นจำนวนเงิน ๔๒,๒๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งกลุ่มครูและโรงเรียนเป็นหนึ่งในกลุ่มเป้าหมายของกองทุนเพื่อดำเนินงานภายใต้โครงการในปี ๒๕๖๒ นี้ รายละเอียดปรากฏตามแผนภาพหน้าที่ ๒๒

๕) เห็นควรนำเสนอรายละเอียดเพิ่มเติมในรายงานประจำปี ๒๕๖๒ เพื่อสะท้อนถึงตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุน ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยเฉพาะเพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา เสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู พร้อมกับเผยแพร่เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงาน ข้อมูลการดำเนินงานและการบริหารกองทุน รวมทั้งผลผลิต ผลลัพธ์ และความคุ้มค่าที่เกิดขึ้นจากการใช้จ่ายเงินของกองทุน เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินงานตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

๖) เนื่องด้วยการดำเนินงานของกองทุนจำเป็นต้องสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ นโยบายของรัฐบาล และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับกองทุน ดังนี้

- เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปีตามแผนการใช้จ่ายเงินที่คณะกรรมการบริหารกองทุนและคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้วนั้นต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ (มาตรา ๖ วรรคสอง)

- คณะกรรมการบริหารกองทุนมีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานของกองทุนเพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ซึ่งต้องสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศด้วย (มาตรา ๒๓ (๑))

- เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้กองทุนชี้แจง แสดงความคิดเห็น ทำรายงานหรือยับยั้งการกระทำที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ หรือไม่สอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยุทธศาสตร์ชาติ แผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ นโยบายของรัฐบาล และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับกองทุน ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนได้ (มาตรา ๔๖)

ดังนั้น เห็นควรเสนอให้กองทุนได้พิจารณาและนำเสนอความเชื่อมโยงระหว่าง การดำเนินงานของกองทุนกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องไว้ในรายงานประจำปี ให้ชัดเจน

๗) เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ และพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้บัญญัติถึงความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการของกองทุน นอกจากนี้ เงินและทรัพย์สินของกองทุนไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้ แผ่นดิน ซึ่งล้วนแล้วเป็นการกำหนดกลไกเพื่อให้เกิดความคล่องตัวและประสิทธิภาพในการบริหาร จัดการของกองทุน ดังนั้น กองทุนควรสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหาร จัดการที่มากกว่าหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะการดำเนินงานปีที่ ๒ นี้ มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นกว่าการบริหารงาน ภาครัฐอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ สามารถพัฒนาฐานข้อมูลและขยายฐานกลุ่มเป้าหมายให้ครอบคลุม จากเดิมที่อ้างอิงแต่เฉพาะข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างไร นอกจากนี้ ควรมีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สะท้อนมุมมองของพื้นที่และผู้ที่เกี่ยวข้องว่าการดำเนินงานของกองทุน สามารถลดความเหลื่อมล้ำอย่างไร และมีข้อเสนอแนะอย่างไร

๓.๒.๒ ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของกองทุนเพื่อความเสมอภาค ทางการศึกษา

การดำเนินงานตามโครงการสำคัญ จำนวน ๙ โครงการนั้นมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ อย่างมากในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ช่วยลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาในภาพรวมของประเทศ และมีแนวโน้มที่จะเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครูได้เป็นอย่างดี แต่ทั้งนี้ เพื่อเป็นส่วนช่วย ส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลในดำเนินงานของกองทุนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์มากยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงขอเสนอแนวทางการดำเนินงานไว้เพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

(๑) ควรขยายการดำเนินงานให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ อาทิ

(๑.๑) สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งสำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชน (โรงเรียนเอกชนในระบบ ประเภทสามัญศึกษาและประเภทอาชีวศึกษา ทั้งโรงเรียน ที่จัดการศึกษาโดยมูลนิธิและองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา หรือโรงเรียนพระปริยัติธรรม โรงเรียนการศึกษาพิเศษ และโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ และโรงเรียนเอกชน นอกกระบบ) รวมทั้งการจัดการศึกษาของหน่วยงานอื่นตามกรอบวัตถุประสงค์ของโครงการ

(๑.๒) ประชาชนทั่วไปซึ่งมีสิทธิที่จะได้รับและเข้าถึงการศึกษาและพัฒนา อย่างเสมอภาคและทั่วถึงเพื่อการประกอบอาชีพและการมีงานทำสามารถตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ ซึ่งการดำเนินภารกิจของกองทุนนั้นต้องสอดคล้องกับความมุ่งหมายและขอบข่ายตามบทนิยามคำว่า “ความเสมอภาคทางการศึกษา” แห่งพระราชบัญญัตินี้ โดยเฉพาะกลุ่มแรงงานนอกระบบที่มีการศึกษา ต่ำกว่าระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีรายได้น้อย รวมถึงผู้ด้อยโอกาส เช่น ผู้ที่ว่างงาน คนพิการ คนเร่ร่อน เยาวชนในสถานพินิจ และผู้ต้องขัง เป็นต้น

โดยการดำเนินการนั้นควรเน้นการติดตามประเมินผลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของโครงการ รวมทั้งส่งเสริมการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายอย่างครอบคลุมยิ่งขึ้น นอกเหนือจากการใช้ทรัพยากรของรัฐ ทั้งนี้ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้รับการศึกษาหรือพัฒนาเพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ ตามความถนัด และมีศักยภาพที่จะพึ่งพาตนเองในการดำรงชีวิตได้อย่างแท้จริง

(๒) กองทุนควรกำหนดแผนงานหรือโครงการทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ให้ครอบคลุมการดำเนินงานตามภารกิจ พร้อมกับติดตามกลุ่มเป้าหมายและประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ และควรมีการดัชนีชี้วัดความสำเร็จ พร้อมกับเผยแพร่ผลการดำเนินงานของกองทุนต่อสาธารณชน อันเป็นแนวทางหนึ่งของการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนส่งเสริมการดำเนินงานเพื่อลดหรือบรรเทาอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินการกิจเพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง รวมทั้งเป็นการประสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบและทราบถึงช่องทางหรือโอกาสการเข้าถึงกองทุน

(๓) ควรดำเนินโครงการที่เสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน สามารถพัฒนาเด็กและเยาวชนตามพื้นฐาน ศักยภาพ และภูมิสังคมที่แตกต่างกัน พร้อมกับกำหนดระบบส่งเสริมการผลิต การใช้ การพัฒนา การตอบแทนครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เหมาะสม และเน้นการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย และภูมิสังคมของผู้ใช้ครู

(๔) ควรบูรณาการการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และสร้างระบบเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กองทุนประชารัฐ สวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม และเชื่อมโยงไปถึงพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศ เป็นต้น ซึ่งเรื่องดังกล่าวมีความสำคัญเป็นอย่างมากและก่อให้เกิดประโยชน์ในการเชื่อมโยงข้อมูลการดำเนินงาน สามารถลดความซ้ำซ้อนในการช่วยเหลือด้านการศึกษา ซึ่งในปัจจุบันยังประสบปัญหาการเข้าถึงข้อมูลที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานในหน่วยงานของรัฐหลายแห่ง อาทิ ข้อมูลทะเบียนราษฎร จึงเห็นควรให้หน่วยงานของรัฐมีการเชื่อมโยงข้อมูลมีความสำคัญต่อการปฏิรูปประเทศ และข้อมูลที่จะสามารถนำมาวิเคราะห์การดำเนินงานด้านการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา ทั้งในส่วนของผู้เรียนและสถานศึกษา

(๕) ควรส่งเสริมให้มีการใช้ประสิทธิภาพจากระบบเทคโนโลยีเพื่อค้นหาและคัดกรองความยากจนให้ครอบคลุมในทุกกลุ่มเป้าหมายยากจนที่สุดอย่างแท้จริง และช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายที่ยากจนตามลำดับ

(๖) ควรปรับแนวทางการกำหนดเป้าหมายการคัดกรองความยากจนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยใช้จังหวัดหรือพื้นที่เป็นหลักในการดำเนินการให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กและเยาวชนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาส และผู้ด้อยโอกาส ซึ่งควรส่งเสริมให้มีกลไกการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในการศึกษาในระดับพื้นที่หรือระดับจังหวัด เพื่อส่งเสริมให้บรรลุเป้าหมายตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

(๗) ควรพิจารณากรอบความคิดหรือพันธนิยามของสถาบันต้นแบบเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ทั้งระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้เข้าถึงสิทธิทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพเป็นไปอย่างเสมอภาค สอดคล้องกับแนวทางของ SDG ที่มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้เข้าถึงการศึกษาอย่างมีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน แต่สิ่งที่ควรให้ความสำคัญในการวางกรอบการดำเนินการ คือ กระบวนการหรือวิธีที่จะทำให้เด็กจะเข้าถึงการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และควรดำเนินการให้สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ ๒๑

(๘) ควรพิจารณาทบทวนผลการบังคับใช้พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ กฎหมายลำดับรองทั้งระบบและเชื่อมโยงไปยังกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่ยังเป็นอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินงานของกองทุน เพื่อเสนอเป็นข้อมูลต่อการอนุวัติกฎหมายให้สามารถรองรับกับสถานการณ์ปัจจุบัน และส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานของกองทุนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องในระยะต่อไป

ภาคผนวก

พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๖๑

พระราชบัญญัติ
กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑
เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษามรรวิชุดุประสงค์ จำเป็นต้องใช้ข้อมูลส่วนบุคคลบางประการ เพื่อประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ลดความเหลื่อมล้ำ ในการศึกษา และเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้ สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ความเสมอภาคทางการศึกษา” หมายความว่า การที่ประชาชนมีสิทธิที่จะได้รับและเข้าถึงการศึกษาและพัฒนาอย่างเสมอภาคและทั่วถึง โดยให้ความช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา รวมทั้งเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู

“ความเหลื่อมล้ำในการศึกษา” หมายความว่า ความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษาอันเนื่องมาจากคุณภาพหรือมาตรฐานของสถานศึกษา คุณภาพหรือประสิทธิภาพของครู หรือฐานะทางเศรษฐกิจ หรือสังคม

“ครู” หมายความว่า ผู้ทำหน้าที่สอนในทุกระดับ

“บุคลากรทางการศึกษา” หมายความว่า บุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

“ค่าเล่าเรียน” หมายความว่า เงินค่าเล่าเรียน ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่สถานศึกษา เรียกเก็บจากผู้เรียนในทุกระดับ

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยด้วย

“การฝึกอบรม” หมายความว่า การจัดหรือการรับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา หรือผู้เรียนในทุกระดับ

“ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา” หมายความว่า ค่าใช้จ่ายอื่นที่มีใช้ค่าเล่าเรียน ที่สถานศึกษาเรียกเก็บจากผู้เรียนในทุกระดับตามระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เกี่ยวเนื่องกับการศึกษา

“ค่าครองชีพ” หมายความว่า ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำรงชีพระหว่างศึกษา

“เด็กปฐมวัย” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าหกปีซึ่งรวมถึงเด็กเล็กด้วย

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานกองทุน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุน

“คณะกรรมการประเมินผล” หมายความว่า คณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน

“ผู้จัดการ” หมายความว่า ผู้จัดการกองทุน

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานของสำนักงาน

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างของสำนักงาน

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑
การจัดตั้งกองทุน

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่ง เรียกว่า “กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา” มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาสังคม เพื่อให้เด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กปฐมวัย ได้รับการพัฒนา ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย

(๒) ให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม พัฒนา และสนับสนุนเงินและค่าใช้จ่ายให้แก่เด็กและเยาวชน ซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาส และผู้ด้อยโอกาส จนสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๓) เสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน สามารถพัฒนาเด็กและเยาวชนตามพื้นฐานและศักยภาพที่แตกต่างกัน

(๔) ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์และผู้ด้อยโอกาส ให้ได้รับการศึกษาหรือพัฒนา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพตามความถนัดและมีศักยภาพที่จะพึ่งพาตนเองในการดำรงชีวิตได้

(๕) ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือสถานศึกษา เพื่อให้มีการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนสามารถรู้และพัฒนาได้ตามความถนัดและศักยภาพของตน

(๖) ดำเนินการหรือจัดให้มีการศึกษา วิจัย หรือค้นคว้าแนวทางในการพัฒนาครู ให้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีคุณธรรม มีจริยธรรม มีความรู้ และมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาโดยมีแรงจูงใจที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมหรือสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสถาบันต้นแบบในการผลิตและพัฒนาครู

(๗) ดำเนินการหรือจัดให้มีการศึกษา วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนการนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปใช้เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา สนองความต้องการทางด้านกำลังแรงงาน และการยกระดับความสามารถของคนไทย

การขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาสตาม (๒) และ (๔) ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ในกรณี ให้คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาด้วย

ในการดำเนินการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามวรรคหนึ่ง กองทุนจะดำเนินการเองหรือร่วมกับหน่วยงานอื่นของรัฐหรือภาคเอกชนในการดำเนินการก็ได้

มาตรา ๖ กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาตามมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘

(๒) เงินที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นทุนเพิ่มเติมจำนวนหนึ่งพันล้านบาท

(๓) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปีตามแผนการใช้เงินที่คณะกรรมการและคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว

(๔) เงินรายได้ที่ได้รับจากสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

(๕) รายได้จากการดำเนินงานและการลงทุนของกองทุน

(๖) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้

(๗) รายได้หรือผลประโยชน์อื่นที่กองทุนได้รับไม่ว่าโดยทางใด

(๘) ดอกผลของเงินและทรัพย์สินของกองทุน

เงินอุดหนุนตาม (๓) ให้รัฐบาลจัดสรรให้เพียงพอตามแผนการใช้เงินตาม (๓) และต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศด้วย

มาตรา ๗ ผู้บริจาคเงินให้แก่กองทุนมีสิทธินำจำนวนเงินที่บริจาคไปหักเป็นค่าลดหย่อนหรือรายจ่ายเช่นเดียวกับการบริจาคเพื่อการศึกษาตามประมวลรัษฎากร ทั้งนี้ ในการดำเนินการของกรมสรรพากรเกี่ยวกับการหักค่าลดหย่อนหรือรายจ่ายดังกล่าว ให้กรมสรรพากรรับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการประกอบด้วย

มาตรา ๘ ให้กองทุนเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

เงินและทรัพย์สินของกองทุนไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๙ กิจการของกองทุนไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๑๐ กองทุนมีอำนาจกระทำกิจการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ และอำนาจเช่นนี้ให้รวมถึง

(๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินต่าง ๆ

(๒) ก่อตั้งสิทธิหรือกระทำนิติกรรมใด ๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร

(๓) ลงทุนหาผลประโยชน์จากเงินและทรัพย์สินของกองทุน

(๔) กระทำการอื่นใดที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

การลงทุนตาม (๓) ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๑ เงินของกองทุนให้นำไปใช้จ่ายเพื่อการดังต่อไปนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามมาตรา ๕ และมาตรา ๑๐

(๒) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน

(๓) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องหรือเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๒ ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ ถ้าเป็นกรณีที่จะให้ความช่วยเหลือทางการเงิน แก่ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์หรือค้อยโอกาส กองทุนจะให้ความช่วยเหลือโดยวิธีให้เปล่า ให้ยืม หรือให้กู้ยืมก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา กองทุนจะดำเนินการเอง หรือจะร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา หรือหน่วยงานอื่นก็ได้ ในการนี้ ให้กองทุนมีอำนาจสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้แก่หน่วยงานดังกล่าวได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๔ ในการดำเนินการหรือจัดให้มีการศึกษา วิจัย หรือค้นคว้าแนวทางในการพัฒนาครู กองทุนจะดำเนินการเองหรือจะร่วมกับหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นหรือสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการให้ก็ได้ และในกรณีที่เหมาะสมจัดตั้งสถาบันต้นแบบในการผลิตและพัฒนาครู กองทุนจะส่งเสริม สนับสนุน หรือร่วมกับหน่วยงานอื่นของรัฐหรือภาคเอกชนที่ดำเนินการผลิตหรือพัฒนาครูอยู่แล้วเพื่อดำเนินการก็ได้

การจัดตั้งและการดำเนินกิจการของสถาบันต้นแบบตามวรรคหนึ่ง มิให้นำกฎหมายว่าด้วย โรงเรียนเอกชนและกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมาใช้บังคับ และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้ผู้ซึ่งสำเร็จการศึกษาจากสถาบันต้นแบบตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการและคุรุสภาร่วมกัน กำหนดประกอบวิชาชีพควบคุมได้ตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา

มาตรา ๑๕ เงินที่ผู้รับทุนได้รับมาจากกองทุนเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวเนื่องกับการศึกษา ค่าครองชีพ และทุนเพื่อการฝึกอบรม ให้ถือว่าเป็นเงินรางวัลเพื่อการศึกษาหรือค้นคว้าในวิทยาการ ตามประมวลวิธีพิจารณา

มาตรา ๑๖ การใช้จ่ายเงินของกองทุนต้องเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินการ เพื่อให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษา และมีมาตรการป้องกันการทุจริตที่เหมาะสม

กองทุนต้องเผยแพร่เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงาน ข้อมูลการดำเนินงานและการบริหารกองทุน รายรับ รายจ่าย รวมทั้งผลผลิต ผลลัพธ์ และความคุ้มค่าที่เกิดขึ้นจากการใช้จ่ายเงินของกองทุนให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปเป็นระยะตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และต้องดำเนินการให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้โดยสะดวก โดยอย่างน้อยต้องเผยแพร่ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกองทุน

มาตรา ๑๗ ทรัพย์สินของกองทุนที่ใช้หรือได้มาเพื่อการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่อยู่ในความรับผิดชอบการบังคับคดี รวมทั้งการบังคับทางปกครอง และบุคคลใดจะยกอายุความหรือระยะเวลาในการครอบครองขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับกองทุนในเรื่องทรัพย์สินของกองทุนมิได้

หมวด ๒
การบริหารกิจการกองทุน

มาตรา ๑๘ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ประกอบด้วย

- (๑) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นประธานกรรมการ
- (๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนหนึ่งคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามคำแนะนำของคณะกรรมการร่วมสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย
- (๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนหกคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากภาควิชาการ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ภาคละสองคน ซึ่งอย่างน้อยต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมายหนึ่งคน
- (๔) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนแปดคน ได้แก่ ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ จำนวนสองคน ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานปรมาน ผู้แทนกรมกิจการเด็กและเยาวชน ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และผู้แทนกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ให้ผู้จัดการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้จัดการแต่งตั้งพนักงานจำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๙ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีสัญชาติไทย มีความรู้ความสามารถ หรือประสบการณ์ด้านกฎหมาย การพัฒนาการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

การบริหารการเงินการคลัง หรือการอื่นอันจะเป็นประโยชน์แก่การดำเนินงานของกองทุน มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง เว้นแต่ได้พ้นจากการดำรงตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันที่ได้รับแต่งตั้ง

(๔) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ

(๕) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๖) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน

(๗) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอื่นเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง

มาตรา ๒๐ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๒) และ (๓) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในวาระเริ่มแรกเมื่อครบกำหนดสองปี ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๓) ที่แต่งตั้งจากภาคต่าง ๆ ภาคละหนึ่งคนพ้นจากตำแหน่งโดยวิธีการจับสลาก และให้ถือว่าการพ้นจากตำแหน่งโดยการจับสลากดังกล่าวเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

เมื่อประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะพ้นจากตำแหน่งเพราะครบวาระตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการเพื่อแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้แล้วเสร็จก่อนครบวาระ ไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ในกรณีที่ยังไม่ได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๒๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๔

(๔) คณะกรรมการมีมติให้ออกจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการเท่าที่มีอยู่ เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย

(๕) คณะกรรมการมีมติให้พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุมีส่วนได้เสียในกิจการของกองทุนตามมาตรา ๓๗

(๖) ขาดการประชุมคณะกรรมการสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควรตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

(๗) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระให้ดำเนินการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้คณะกรรมการดำเนินการต่อไปได้โดยให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่

ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง อยู่ในวาระเท่าที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานของกองทุนเพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ซึ่งต้องสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศด้วย

(๒) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับมาตรการและผลการศึกษา วิจัย หรือค้นคว้าที่เป็นประโยชน์ต่อการลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา เพื่อให้กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ

การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานตาม (๑๐) ให้กระทำเพียงเท่าที่จำเป็น โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงินของกองทุน และให้กำหนดภารกิจและกรอบเวลาดำเนินงานของคณะกรรมการหรือคณะทำงานให้ชัดเจน

มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ให้คณะกรรมการมีอำนาจขอข้อมูลส่วนบุคคลที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของกองทุนอันมีข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการที่อยู่ในความครอบครองของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นได้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การเปิดเผยข้อมูลตามวรรคหนึ่งให้แก่คณะกรรมการ ให้ถือว่าเป็นการเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการตามที่กฎหมายบัญญัติ

การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของกองทุนให้เ็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด แต่ต้องไม่กระทบต่อสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคล และให้เปิดเผยได้เพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของกองทุนตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

มาตรา ๒๕ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ถ้าพระราชบัญญัตินี้มิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๖ ในการพิจารณาเรื่องใด ๆ โดยคณะกรรมการ เมื่อคณะกรรมการมีมติเป็นประการใดแล้ว ให้มติของคณะกรรมการผูกพันส่วนราชการซึ่งมีผู้แทนร่วมเป็นกรรมการอยู่ด้วย แม้ว่าในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องนั้น ผู้แทนส่วนราชการที่เป็นกรรมการจะได้เข้าร่วมพิจารณาวินิจฉัยก็ตาม ถ้ามีความเห็นแตกต่างกัน ให้บันทึกความเห็นของกรรมการทุกฝ่ายไว้ให้ปรากฏในเรื่องนั้นด้วย

มาตรา ๒๗ ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๘ ให้อุบัติกรรมการและคณะทำงานได้รับค่าตอบแทนตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๙ ให้มีสำนักงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินงานต่าง ๆ ของกองทุนและประสานความร่วมมือกับส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒) ทำหน้าที่ธุรการและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๓) ศึกษา วิจัย ค้นคว้า และพัฒนาองค์ความรู้เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

(๔) สนับสนุนและเผยแพร่ผลการศึกษา วิจัย ค้นคว้า และพัฒนาองค์ความรู้ตาม (๓) และการนำผลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ ตลอดจนประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการดังกล่าว

(๕) ส่งเสริมและรณรงค์ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริจาคหรือให้การสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาหรือของกองทุน

(๖) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของกองทุนเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งผู้จัดการจากบุคคลซึ่งมีสัญชาติไทยมีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีแต่ไม่เกินหกสิบห้าปี รวมทั้งสามารถปฏิบัติงานให้แก่กองทุนได้เต็มเวลา และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๔

(๒) เป็นข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ

(๓) เป็นกรรมการผู้จัดการหรือลูกจ้างของบุคคลใด เว้นแต่เป็นกิจการของกองทุน

(๔) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญากับกองทุน หรือในกิจการที่กระทำให้แก่กองทุน ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม เว้นแต่คณะกรรมการมอบหมายให้เป็นกรรมการในบริษัทที่กองทุนเป็นผู้ถือหุ้นหรือเป็นคู่สัญญา

มาตรา ๓๑ คุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ วิธีการสรรหา การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง ค่าจ้าง ค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ สวัสดิการ และการทดลองปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานในหน้าที่ผู้จัดการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในการจ้างผู้จัดการให้ทำเป็นสัญญาจ้าง ซึ่งอย่างน้อยต้องมีข้อความระบุให้ผู้จัดการต้องถูกพ้นและปฏิบัติตามระเบียบตามวรรคหนึ่ง โดยให้มีอายุสัญญาจ้างคราวละไม่เกินสี่ปี และเมื่อครบกำหนดอายุสัญญาจ้างแล้ว คณะกรรมการจะต่ออายุสัญญาจ้างอีกก็ได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

การทำสัญญาจ้างผู้จัดการ ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีอำนาจทำสัญญาในนามของกองทุน

มาตรา ๓๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามสัญญาจ้าง ผู้จัดการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๐

(๔) คณะกรรมการมีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการเท่าที่มีอยู่ โดยไม่นับรวมผู้จัดการ

(๕) ไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานสองปีติดต่อกัน

มาตรา ๓๓ ให้ผู้จัดการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้าง และรับผิดชอบการบริหารกิจการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ นโยบาย และมติของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๔ การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และการจ้างพนักงานและลูกจ้าง ให้คำนึงถึงหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ประสิทธิภาพในการดำเนินงานและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงินของกองทุน

มาตรา ๓๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้จัดการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ

ในกิจการของกองทุนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้จัดการเป็นผู้แทนของกองทุน เพื่อการนี้ผู้จัดการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ นิติกรรมใดที่ผู้จัดการหรือผู้ได้รับมอบอำนาจกระทำต่อบุคคลภายนอกที่จะต้องรายงานหรือขออนุมัติต่อคณะกรรมการก่อนกระทำ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

นิติกรรมที่กระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบตามวรรคสอง ย่อมไม่ผูกพันกองทุน เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

มาตรา ๓๖ การรักษาการแทนและการปฏิบัติกรแทนผู้จัดการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้ผู้รักษาการแทนผู้จัดการมีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับผู้จัดการ

ในกรณีที่ผู้รักษาการแทนมอบหมายหรือมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติกรแทน ให้ผู้ปฏิบัติกรแทนมีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับผู้ซึ่งมอบหมายหรือมอบอำนาจ

ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นแต่งตั้งให้ผู้จัดการเป็นกรรมการหรือให้มีหน้าที่หรืออำนาจอย่างใด ให้ผู้รักษาการแทนหรือผู้ปฏิบัติกรแทนเป็นกรรมการหรือมีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ในการรักษาการแทนหรือปฏิบัติกรแทนด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๗ ประธานกรรมการ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน และลูกจ้างที่มีหน้าที่และอำนาจในการบริหารงานในสำนักงานตามที่คณะกรรมการกำหนด ต้องไม่มีส่วนได้เสียในกิจการของกองทุนไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

ให้คณะกรรมการมีอำนาจวินิจฉัยว่าการกระทำใดของบุคคลตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำที่ถือว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการของกองทุน

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่กรณีบุคคลในครอบครัวของบุคคลตามวรรคหนึ่งตามที่คณะกรรมการกำหนดซึ่งได้รับการช่วยเหลือหรือรับทุนจากกองทุนตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป

ให้ประธานกรรมการ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน และลูกจ้างตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าของพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๓
การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา ๓๘ กองทุนต้องจัดให้มีระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อบันทึกรายการทางบัญชีและแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนโดยถูกต้อง

การบันทึกรายการในสมุดบัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

มาตรา ๓๙ ให้กองทุนจัดทำรายงานการเงินเพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนเสนอผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ปีบัญชีของกองทุนให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๐ การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินของกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๑ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน

ให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี และให้คณะกรรมการประกาศรายงานการเงินที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบแล้วและรายงานการสอบบัญชีในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๒ ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบภายในคณะหนึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบภายในเพื่อรายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อคณะกรรมการ

คณะกรรมการตรวจสอบภายในประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงบประมาณคนหนึ่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งคนหนึ่ง เป็นกรรมการ

ในการตรวจสอบภายใน ให้สำนักงานจัดให้มีผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือคณะกรรมการตรวจสอบภายใน ในการปฏิบัติหน้าที่ตามสมควร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบภายในและค่าตอบแทนคณะกรรมการตรวจสอบภายใน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๓ ให้กองทุนจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาเพื่อทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานการสอบบัญชีจากผู้สอบบัญชี และเปิดเผยให้ประชาชนทราบในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกองทุนด้วย

หมวด ๔
การประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน

มาตรา ๔๔ ทุกสามปีอันถือว่าเป็นรอบการประเมิน ให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของกองทุน โดยก่อนครบกำหนดสามปีไม่น้อยกว่าหกเดือนให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสนอต่อคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน จากผู้ซึ่งมีความรู้ มีความสามารถ และมีประสบการณ์ด้านการเงิน การศึกษา และการประเมินผล จำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินห้าคน เพื่อทำหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ประเมินผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกองทุน
- (๒) รายงานข้อจำกัดหรืออุปสรรคของการดำเนินกิจการของกองทุน
- (๓) ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน
- (๔) รายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการในทุกรอบการประเมิน

ให้คณะกรรมการประเมินผลรายงานผลการประเมินให้คณะรัฐมนตรีทราบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันสิ้นรอบการประเมิน และเมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบ ให้แจ้งให้กองทุนทราบและให้กองทุนเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปทราบในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกองทุนด้วย

เมื่อคณะกรรมการประเมินผลได้ดำเนินการตามวรรคสองเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการประเมินผลพ้นจากหน้าที่

มาตรา ๔๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการประเมินผลมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำแผนและประมาณการค่าใช้จ่ายซึ่งรวมถึงค่าตอบแทนในการประเมินผลการดำเนินงาน

- (๒) มอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดแทน
(๓) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องใดหรือให้ปฏิบัติการ
ในเรื่องใดได้ตามที่เห็นสมควร
แผนและประมาณการค่าใช้จ่ายตาม (๑) ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
โดยเบิกจ่ายงบประมาณจากกองทุน

หมวด ๕
การกำกับและดูแล

มาตรา ๔๖ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจ
สั่งให้กองทุนชี้แจง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์
ตามมาตรา ๕ หรือไม่สอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ยุทธศาสตร์ชาติ แผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ นโยบายของรัฐบาล และมติคณะรัฐมนตรี
ที่เกี่ยวกับกองทุน ตลอดจนสืบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนได้

ในกรณีที่กองทุนต้องเสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรี ให้กองทุนนำเรื่องเสนอนายกรัฐมนตรี
เพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๗ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ ภาระผูกพัน เจ้าหน้าที่
และลูกจ้าง และเงินงบประมาณของกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้อง
สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชนตามระเบียบกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
ว่าด้วยการจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่มีอยู่ในวันก่อน
วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไปเป็นของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

หนี้ตามวรรคหนึ่งไม่รวมถึงหนี้ของกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพตามสัญญาเงินยืม
เพื่อสนับสนุนภารกิจของสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน ระหว่างกระทรวงการคลัง
กับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ เลขที่ ๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๔
และสัญญาเงินยืมเพื่อสนับสนุนภารกิจของสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน
ระหว่างกระทรวงการคลังกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ เลขที่ ๒/๒๕๕๔
ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ สำหรับหนี้ดังกล่าวที่เป็นภาระของสำนักงานกองทุนสนับสนุน

การสร้างเสริมสุขภาพ ให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพดำเนินการเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจมีมติให้ทึ้นขึ้นตกเป็นพับได้

มาตรา ๔๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๗ ให้กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพโอนเงินงบประมาณประจำปี ๒๕๖๑ ที่ตั้งไว้ตามแผนงานและโครงการของสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชนที่คณะกรรมการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพให้ความเห็นชอบแล้วทั้งหมดให้แก่กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

มาตรา ๔๙ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ให้เจ้าหน้าที่และลูกจ้างซึ่งโอนมาจากมาตรา ๔๗ ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เท่ากับที่เคยได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อน โดยให้เบิกจ่ายจากกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพจนกว่าจะได้บรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา และเมื่อได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาแล้ว ให้กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษานำส่งเงินที่ได้เบิกจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวคืนให้แก่กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

การบรรจุและแต่งตั้งเจ้าหน้าที่และลูกจ้างตามวรรคหนึ่งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา จะกำหนดให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิประโยชน์น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่เดิมไม่ได้

มาตรา ๕๐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา นายกรัฐมนตรีอาจมีคำสั่งให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมาปฏิบัติงานให้แก่สำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาเป็นการชั่วคราวได้คราวละไม่เกินสี่ปี

ให้นับระยะเวลาที่ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้รับคำสั่งให้มาปฏิบัติงานให้แก่สำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามวรรคหนึ่ง เป็นระยะเวลาปฏิบัติราชการให้แก่ต้นสังกัดเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นให้แก่ผู้นั้น

ในระหว่างที่ปฏิบัติงานให้แก่สำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งมีสิทธิได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษากำหนด

มาตรา ๕๑ ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ในการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๒) และ (๓) ให้คณะรัฐมนตรีรับฟังข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาตามประกาศ

สำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ลงวันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบด้วย และในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าว ให้คณะกรรมการส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๓ ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน และเมื่อได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นอันสิ้นผลบังคับ

มาตรา ๕๒ ในวาระเริ่มแรก ให้ผู้จัดการสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชนของกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ตามระเบียบกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ว่าด้วยการจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นผู้จัดการตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้จัดการกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๓ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาจัดทำหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง และออกระเบียบตามมาตรา ๒๓ (๖) และ (๗) และมาตรา ๓๕ วรรคสอง ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา ๕๑

มาตรา ๕๔ เพื่อประโยชน์ในการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา รอบการประเมินตามมาตรา ๔๔ ให้เริ่มนับปีถัดจากปีที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นปีหนึ่ง

มาตรา ๕๕ ในระหว่างที่ยังไม่มีระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินและการบริหารงานบุคคลที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ให้นำระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินและการบริหารงานบุคคลที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพมาใช้บังคับแก่การใช้จ่ายเงินและการบริหารงานบุคคลของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยโดยอนุโลม

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

เล่ม ๓๓๕ ตอนที่ ๓๓ ก หน้า ๓๘
ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๕๔ วรรคหก ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู โดยให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้แก่กองทุนหรือใช้มาตรการหรือกลไกทางภาษี รวมทั้งการให้ผู้บริจาคทรัพย์สินเข้ากองทุนได้รับประโยชน์ในการลดหย่อนภาษี โดยให้กองทุนมีการบริหารจัดการที่เป็นอิสระ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ข้อสังเกต

ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ด่วนที่สุด

ที่ สว(สนช) ๐๐๐๗/๑๖๕๓

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๕ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อสังเกตของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น

ด้วยในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๓ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้บางประการ และมีมติเห็นด้วยกับข้อสังเกต นั้น

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จึงส่งข้อสังเกตดังกล่าวมาเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๙๗ วรรคสอง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุกัญญา จิตจิตต ไตรเพทพิสัย)

รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักการประชุม

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๕๓ - ๒

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๕๒

ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ.

คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. แล้ว เห็นควรตั้งข้อสังเกต ดังนี้

๑. กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาควรมุ่งบูรณาการเชื่อมโยงการทำงานร่วมกับหน่วยงานและกองทุนที่มีอยู่ของกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นหลักการดำเนินงานที่สำคัญคือมุ่งเน้นการแก้ไขจุดอ่อน เสริมสร้างจุดแข็ง และอุดช่องโหว่ที่หน่วยงานและกองทุนอื่น ๆ ยังไม่ได้ดำเนินการหรือยังดำเนินการไม่ได้ผลอย่างเต็มที่ เพื่อหลีกเลี่ยงการทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน

๒. ในวาระเริ่มแรกเป็นเวลา ๓ ปี รัฐบาลควรจัดสรรเงินอุดหนุนตามร่างมาตรา ๖ (๓) ให้แก่กองทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ของเงินงบประมาณรายจ่ายในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาของปีงบประมาณก่อน เพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามร่างมาตรา ๕ เพื่อสนับสนุนผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ผู้ด้อยโอกาส เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู ตามรัฐธรรมนูญ โดยมีเหตุผลสำคัญ ๔ ประการ คือ

๒.๑ การกำหนดกรอบงบประมาณในวาระเริ่มแรกจะเป็นผลดีกับการวางแผนการทำงานของกองทุน ทำให้กลุ่มเป้าหมายของกองทุนและสังคมมั่นใจว่ากองทุนจะมีทรัพยากรที่เพียงพอต่อการดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

๒.๒ หากไม่มีการกำหนดกรอบงบประมาณกองทุนที่ชัดเจนในช่วงเริ่มดำเนินการ กองทุนนี้อาจจะยังคงติดอยู่กับระบบการจัดสรรงบประมาณตามระบบราชการ ซึ่งจะทำให้กองทุนนี้ขาดความเป็นอิสระและไม่มีพลังในการปฏิรูปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

๒.๓ การดำเนินงานในวาระเริ่มแรกของกองทุนจำเป็นต้องมีการวางแผนและลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะการสร้างความสัมพันธ์กับเครือข่ายและหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้กองทุนสามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามร่างมาตรา ๕ ได้อย่างมีประสิทธิภาพในระยะยาว หากงบประมาณกองทุนมีความไม่แน่นอนก็จะส่งผลกระทบต่อขอบเขตงาน

๒.๔ การใช้งบประมาณแผ่นดินที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาประมาณร้อยละ ๕ ของปีก่อน ไม่ใช่ใช้ภาษีบาป หรือทางเลือกอื่น ๆ ที่ขัดหลักวินัยทางการเงินการคลังของประเทศ รวมทั้งมีการกำหนดช่วงเวลาไว้อย่างชัดเจนคือระยะเริ่มแรก ๓ ปี เป็นเรื่องสมเหตุผล เป็นการคำนึงถึงสถานะทางการเงินการคลังของประเทศ และเบิกใช้ตามขีดความสามารถในการใช้จ่ายเงินของกองทุนจริง มีใช้การเบิกเงินมากองไว้ที่กองทุน

๓. เพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนบรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ที่มีเจตนามุ่งหมายช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ สร้างความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อให้ประชาชนรวมทั้งนักบวชทุกศาสนา ซึ่งมีสัญชาติไทยมีสิทธิที่จะได้รับและเข้าถึงการศึกษาอย่างทั่วถึงและเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู ดังนั้น ในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานของกองทุน

คณะกรรมการ ...

คณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาควรคำนึงถึง “ผู้ทำหน้าที่สอน” ในทุกระบบ ซึ่งไม่ว่าจะมีชื่อเรียกว่าอย่างไร หรือไม่ว่าจะมีหรือไม่มีใบประกอบวิชาชีพครูตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือไม่ก็ตาม ให้ได้รับการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพตามเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัตินี้

อนึ่ง ในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับ “ค่าเล่าเรียน” หรือ “ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการศึกษา” ตามความในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมการบริหารกองทุนควรพิจารณาให้ความช่วยเหลือให้ครอบคลุมถึงผู้เรียนในทุกระบบ ไม่ว่า “ผู้เรียน” นั้น จะมีชื่อเรียกว่าอย่างไร สมควรที่จะได้รับการช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและเป็นมาตรฐานอย่างเดียวกัน

๔. โดยที่ร่างมาตรา ๕ (๔) ของร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. มีเจตนารมณ์ในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์และด้อยโอกาสที่ต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเองเพื่อให้พึ่งพาตนเองในการดำรงชีวิตได้ ดังนั้นจึงมีความหมายครอบคลุมถึงการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษาด้วย

๕. “สถาบันต้นแบบในการผลิตและพัฒนาครู” ตามร่างมาตรา ๕ (๖) อาจมีได้มากกว่าหนึ่งแห่ง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความต้องการในการผลิตและพัฒนาครูสำหรับสาขาวิชาต่าง ๆ หรือกลุ่มเป้าหมายของการศึกษาที่หลากหลาย เช่น สถาบันต้นแบบในการผลิตหรือพัฒนาสำหรับครูที่สอนวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ เป็นต้น หรือสถาบันต้นแบบในการผลิตหรือพัฒนาครูสำหรับเด็กปฐมวัย เด็กประถมศึกษา หรือเด็กพิเศษที่ต้องได้รับความช่วยเหลือเนื่องด้วยการขาดความสามารถทางด้านร่างกาย จิตใจ หรือสติปัญญา เช่น เด็กออทิสซึม (Autism) เด็กดาวน์ (Down syndrome) เด็กที่มีความบกพร่องในการอ่าน (Dyslexia) เด็กที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีโรคสมาธิสั้น (ADHD) เป็นต้น และให้การจัดตั้งสถาบันต้นแบบในการผลิตและพัฒนาครูสำหรับเด็กอัจฉริยะ (Gifted) ด้วย

๖. ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ในการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาซึ่งเป็นเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กองทุนควรพิจารณาให้ความสำคัญในการนำเงินของกองทุนไปใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทั่วถึงและมีมาตรฐานเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ให้มากขึ้นด้วย

๗. การกำหนดให้กองทุนสามารถลงทุนหาผลประโยชน์จากเงินและทรัพย์สินของกองทุนได้ แม้จะเป็นช่องทางหนึ่งที่ทำให้กองทุนสามารถหารายได้เพื่อนำมาดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุน แต่การลงทุนมีความเสี่ยง การนำเงินและทรัพย์สินของกองทุนไปลงทุนเพื่อหาผลประโยชน์ คณะกรรมการบริหารกองทุนควรกระทำด้วยความระมัดระวังและควรนำไปลงทุนในกิจการที่มีความเสี่ยงต่ำต่อกองทุน

๘. การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์และผู้ด้อยโอกาส โดยวิธีการให้เปล่า ให้ยืม หรือให้กู้ยืม ตามที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมการบริหารกองทุนควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ในการให้ความช่วยเหลืออย่างรอบคอบและรัดกุม เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น

๙. ในการดำเนินการ ...

๙. ในการดำเนินการของกองทุนตามร่างมาตรา ๑๔ กองทุนจะต้องคำนึงถึงหลักความประหยัด และคุ้มค่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องจัดตั้งสถาบันต้นแบบในการผลิตและพัฒนาครู กองทุนต้องพิจารณาดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน หรือร่วมกับหน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชนที่มี ภารกิจและมีความพร้อมในการผลิตและพัฒนาครูอยู่แล้วเป็นลำดับแรก โดยการจัดตั้งสถาบันต้นแบบ ในการผลิตและพัฒนาครูต้องสอดคล้องกับการดำเนินการของกองทุนด้วย

๑๐. เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ขาดแคลนและผู้ด้อยโอกาสของกองทุนเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งอยู่ในระดับพื้นที่ องค์ประกอบของคณะกรรมการกองทุนควรมีความยืดหยุ่นกับตัวแทนของประชาชน ในระดับตำบลและหมู่บ้าน เพื่อให้ได้รับทราบถึงกลุ่มเป้าหมายที่กองทุนจะต้องเข้าไปดำเนินการช่วยเหลือ จึงควรกำหนดให้ “ผู้แทนกรรมการปกครอง” เป็นองค์ประกอบหนึ่งของคณะกรรมการบริหารกองทุนด้วย

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาหน้าที่และอำนาจของกองทุนที่จะต้องมีการดำเนินการร่วมกับ หน่วยงานอื่นในการทำภารกิจ ซึ่งกองทุนสามารถนำเงินและทรัพย์สินไปลงทุนได้นั้น ควรกำหนด ให้มี “ผู้เชี่ยวชาญด้านการสืบสวนสอบสวน” เป็นองค์ประกอบหนึ่งของคณะกรรมการบริหารกองทุน เพื่อช่วยในการกลับกรองและตรวจสอบให้มีความละเอียดรอบคอบมากยิ่งขึ้นซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อ การดำเนินการของกองทุนต่อไป

๑๑. การแต่งตั้งที่ปรึกษาหรือที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ของคณะกรรมการบริหารกองทุน คณะกรรมการควรพิจารณาแต่งตั้งผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในอันที่จะเป็นประโยชน์ แก่การดำเนินกิจการของกองทุนเป็นสำคัญ

อนึ่ง ในการแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน ที่ปรึกษา หรือที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ คณะกรรมการควรคำนึงถึงการไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการของกองทุนไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ตามที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๓๗ ประกอบด้วย

๑๒. เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาตามวัตถุประสงค์ของกองทุนมีความคืบหน้า และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ จึงสมควรกำหนดจำนวนครั้งของการประชุมต่อปีหรือต่อเดือน ของคณะกรรมการบริหารกองทุนไว้ด้วย

๑๓. ในการพิจารณาแต่งตั้งผู้แทนของหน่วยงานเพื่อเป็นคณะกรรมการตรวจสอบภายใน ตามร่างมาตรา ๔๒ คณะกรรมการบริหารกองทุนควรพิจารณาแต่งตั้งบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีอำนาจตัดสินใจ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน เข้ามาทำหน้าที่ตรวจสอบภายใน

๑๔. ระยะเวลาในการดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในร่างมาตราต่าง ๆ ของหมวด ๓ การบัญชีและการตรวจสอบ ควรกำหนดให้เป็นระยะเวลาที่เป็นบทบังคับมิใช่ระยะเวลาเร่งรัด เพื่อควบคุมให้การดำเนินงานมีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

๑๕. โดยที่การดำเนินการตามหมวด ๓ การบัญชีและการตรวจสอบ และหมวด ๔ การประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เป็นเรื่องที่มีความเชื่อมโยง สอดคล้องและใช้ฐานข้อมูลเดียวกัน ดังนั้น คณะกรรมการควรดำเนินงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด

๑๖. หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข นอกจากที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ ควรดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

- ๔ -

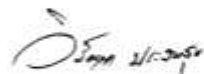
๓๗. หนี้และภาระผูกพันตามร่างมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง ควรหมายรวมแต่เพียงหนี้และภาระผูกพันเฉพาะที่ดำเนินการผูกพันและทำสัญญาไว้ตามแผนงบประมาณประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ที่สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชนได้รับงบประมาณสนับสนุนและดำเนินการอยู่เท่านั้น

ส่วนการดำเนินการให้หนี้ตกเป็นพับตามวรรคสองที่เป็นเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ (SAL) ซึ่งเป็นหนี้ระหว่างกระทรวงการคลังกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพที่สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชนได้นำมาใช้เพื่อการดำเนินงานตามกรอบภารกิจตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดและได้รายงานผลการดำเนินงานให้แก่คณะรัฐมนตรีทราบเมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ แล้วนั้น ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ชี้แจงคณะกรรมการวิสามัญว่าสามารถกระทำได้ตามมติสภาพบริหารคณะปฏิบัติทำหน้าที่คณะรัฐมนตรีลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้รับทราบแนวทางและเห็นชอบในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ แล้วนั้น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพควรดำเนินการให้แล้วเสร็จและมีให้มีหนี้ในส่วนนี้โอนมาที่กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย

๓๘. งานที่สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชนดำเนินการตามแผนงานและโครงการของสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชนประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ที่คณะกรรมการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพให้ความเห็นชอบแล้วควรดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๑ และผลการดำเนินงาน ผลงานวิจัย และทรัพย์สินทางปัญญา ที่เกิดขึ้นตกเป็นของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย

๓๙. การเบิกจ่ายเงินเดือนหรือค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิประโยชน์ต่างๆ ของเจ้าหน้าที่และลูกจ้างซึ่งโอนมาตามร่างมาตรา ๔๗ ซึ่งเบิกจ่ายจากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามวรรคหนึ่งนั้น กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาควรดำเนินการตามความในร่างมาตรา ๔๗ ตามร่างพระราชบัญญัตินี้

ถูกต้องตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร้อยตำรวจเอก หญิง

(วิริยญา ประสพสุข)

ผู้อำนวยการสำนักงานการประชุม

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สรุปผลการประชุมประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๑

(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วันจันทร์ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

ในวาระพิจารณารายงานประจำปี ๒๕๖๑
ของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันจันทร์ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เริ่มประชุม เวลา ๑๐.๐๕ นาฬิกา

๑. เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) รับทราบพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมรัฐสภาสมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง พ.ศ. ๒๕๖๒ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประกาศว่าโดยที่สภาผู้แทนราษฎรได้กำหนดวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่สอง ในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ตามความในมาตรา ๑๒๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตราพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมรัฐสภาสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่สอง ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒ ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

๒) รับทราบพระบรมราชโองการประกาศแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประกาศว่า ตามที่ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม แต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๒๕๐ คน ตั้งแต่วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เนื่องด้วย นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ สมาชิกวุฒิสภา ได้ลาออกจากตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา และพลอากาศเอก ชัยพฤกษ์ ดิษยะศริน สมาชิกวุฒิสภาโดยตำแหน่ง ได้พ้นจากตำแหน่งผู้บัญชาการทหารอากาศ เนื่องจากเกษียณอายุราชการ เป็นเหตุให้ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาว่างลง อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาแทนตำแหน่งที่ว่าง ดังต่อไปนี้

๑. พลอากาศเอก มานิต วงษ์วาฬ

๒. นายอภิชาติ ไตติลภเวษ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒ เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ นายพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา

๓) เหตุขัดข้องที่ไม่อาจบรรจุกระทุ้งตามได้ภายในกำหนดเวลา ๑๕ วัน ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๖๐ จำนวน ๓ กระทุ้ง คือ

๑. กระทุ้งถามเรื่อง การยกเลิกการใช้วัตถุอันตราย ๓ ชนิด (นายอำพล จินดาวัฒนะ) เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรี

๒. กระทุ้งถามเรื่อง การจัดการปัญหาอุบัติเหตุไฟฟ้าผิดปกติหมย (นายอำพล จินดาวัฒนะ) เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรี

ข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาและกรรมาธิการ พ.ศ. เสร็จแล้ว แล้วนำเสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณา

ผลการพิจารณา

ที่ประชุมได้นำกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาใช้ในการพิจารณา ร่างข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาและกรรมาธิการ พ.ศ. โดยอนุโลม และได้ลงมติในวาระที่ ๓ รับร่างข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาและกรรมาธิการ พ.ศ. ไว้พิจารณา และมีมติเห็นชอบให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาและกรรมาธิการ พ.ศ. จำนวน ๒๙ คน ดังนี้

๑. นายกล้าณรงค์ จันทิก	๑๖. นายนัท ผาสุข
๒. ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนาวัฒน์ สิริโรจน์	๑๗. ศาสตราจารย์นิสสารก์ เวชยานนท์
๓. นายกำพล เลิศเกียรติดำรงค์	๑๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญส่ง ไขเกษ
๔. นายจเด็จ อินสว่าง	๑๙. หม่อมหลวงบัณฑิตา ดิศกุล
๕. พลโท จเรศักดิ์ อานุภาพ	๒๐. พลตำรวจตรี ปรวิชัย ใจชาญสุขกิจ
๖. พลเอก ชยดี สุวรรณมาศ	๒๑. นายบ้านเทพ กล้านรงค์ราญ
๗. พลเรือเอก ชัยวัฒน์ เอี่ยมสมุทร	๒๒. พลเรือเอก พัลลภ ตรีสานนท์
๘. พลเรือเอก ชุมนุม อาจวงษ์	๒๓. พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร
๙. นายคุสิต เขมะศักดิ์ชัย	๒๔. นายพีระศักดิ์ พงจิต
๑๐. พลอากาศเอก ตริเทศ สนแจ้ง	๒๕. นางสาวเรณู ตั้งคจิวางกูร
๑๑. นายณัฐ มานะพันธุ์นิยม	๒๖. นายวิทยา ผิวผ่อง
๑๒. นายถาวร เทพวิมลเพชรกุล	๒๗. นางสิริมา ปวโรฬารวิทยา
๑๓. นายทรงเดช เสมอคำ	๒๘. นายอน กางกระโทก
๑๔. พลเอก ทวีป เนตรนิยม	๒๙. ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณอุดม คชินทร
๑๕. พลเอก วีรเดช มีเพียร	

โดยกำหนดเวลาแปรญัตติภายใน ๗ วัน ตามข้อบังคับ และกำหนดเวลาการพิจารณาของคณะกรรมการภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่วุฒิสภามีมติตั้ง

๔. เรื่องที่เสนอใหม่

๑) รายงานประจำปี ๒๕๖๑ ของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (ตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑)

ผลการพิจารณา

ตามที่กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ได้เสนอรายงานต่อวุฒิสภาเพื่อทราบตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ นั้น ในการพิจารณาของที่ประชุมวุฒิสภา ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้นายแพทย์สุภกร บัวสาย ผู้จัดการกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ดร. ไกรยศ ภัทราวาท รองผู้จัดการ

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา และนายนิกร เกียรติกุล รักษาการผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุมตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๖ ซึ่งนายแพทย์สุภกร บัวสาย ผู้จัดการ กสศ. เป็นผู้เสนอรายงานต่อที่ประชุมวุฒิสภา

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้ประธานคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง (นายวิสุทธิ์ ศรีสุพรรณ) ซึ่งได้รับมอบหมายจากประธานวุฒิสภาให้พิจารณาศึกษา รายงานประจำปีดังกล่าวแลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่า รายงานที่ เสนอมาเป็นรายงานผลการดำเนินงานฉบับแรกหลังจากพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาค ทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑ และอยู่ระหว่างการจัดทำ กฎหมายลำดับรอง จึงทำให้มีการใช้จ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ได้ในจำนวนจำกัด กล่าวคือ มีรายได้สูง กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ ดังนั้น การดำเนินงานของ กสศ. ส่วนใหญ่จึงน่าจะเป็นการใช้จ่ายเงินอุดหนุน โครงการผ่านโรงเรียน กรณีจึงควรที่จะมีการจัดทำระบบควบคุมภายในให้เกิดความชัดเจน โปร่งใส และตรวจสอบได้ นอกจากนี้ กสศ. ได้เสนอรายงานมาเกินกำหนดระยะเวลา ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับ รายงานการสอบบัญชีจากผู้สอบบัญชีตามตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาค ทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ แต่เนื่องจากกฎหมายไม่ได้กำหนดผลแห่งการรายงานล่าช้าไว้ อีกทั้งเป็น การรายงานประจำปีครั้งแรก อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ การรายงานประจำปีต่อวุฒิสภาครั้งต่อไป จึงขอให้เร่งจัดทำและเสนอมาภายใน กำหนดเวลาด้วย

ภายหลังคณะกรรมการได้แลงผลการพิจารณาศึกษาแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาต ให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น ตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรายงานประจำปี ดังกล่าว โดยสรุปประเด็นสำคัญได้ว่า กสศ. ควรมุ่งดำเนินการกึ่งให้ความช่วยเหลือด้านการศึกษา สำหรับผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ซึ่งเป็นผู้ยากจนและคนยากไร้ทั้งในและนอกระบบให้สามารถเข้าถึง กสศ. เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาได้อย่างแท้จริง ควรมีการบูรณาการด้านข้อมูลและ การดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กองทุนประชากรรัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ตลอดจนสร้างฐานข้อมูลพื้นฐานเพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการดำเนินงานในอนาคตโดยเฉพาะ การตรวจสอบความซ้ำซ้อนในการให้ความช่วยเหลือ ควรมีการบริหารงบประมาณอย่างคุ้มค่าโดยจัดทำ รายได้เพิ่มเติมตามช่องทางที่กฎหมายกำหนด และควรมีการติดตามกลุ่มเป้าหมายและประเมินผล การดำเนินงานเป็นระยะตามความเหมาะสม

หลังการอภิปรายของสมาชิกวุฒิสภา นายแพทย์สุภกร บัวสาย ผู้จัดการ กสศ. ได้ตอบชี้แจง โดยสรุปสาระสำคัญได้ว่า กสศ. ได้ดำเนินการกึ่งในการสนับสนุนและช่วยเหลือผู้ขาดแคลนโดยใช้ วิธีการที่ทันสมัยภายใต้รูปแบบการดำเนินงานมาจากงานวิจัยที่ได้มาตรฐานและมีความเหมาะสม อีกทั้งมีการตรวจสอบสถานะของบุคคลก่อนว่าเป็นผู้ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ด้านการศึกษาจริงหรือไม่ กรณีจึงไม่มีความซ้ำซ้อนในการให้ความช่วยเหลือด้านการศึกษา ส่วนการให้ความช่วยเหลือของ หน่วยงานอื่นในด้านใด ๆ คงเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในแต่ละเรื่อง ทั้งนี้ กสศ. ได้มีการพัฒนา ฐานข้อมูลที่บูรณาการร่วมกับกระทรวงการคลังซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ในการพิจารณาให้ ความช่วยเหลือ นอกจากนี้ ยังมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นและภาคเอกชนอีกด้วย ซึ่งการดำเนินงานเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษานี้คาดว่าจะต้องใช้เวลาดำเนินงาน

ในระยะยาวจึงจะเห็นผลอย่างชัดเจน สำหรับประเด็นการเสนอรายงานล่าช้า นั้น กสศ. จะปรับปรุงให้เร็วขึ้นในปีต่อ ๆ ไป

สมาชิกวุฒิสภากล่าวปฏิญาณตนก่อนเข้ารับหน้าที่ ตามมาตรา ๑๑๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ก่อนเข้าสู่การพิจารณาระเบียบวาระเรื่องต่อไป ประธานของที่ประชุมได้กล่าวเชิญ พลอากาศเอก มานิต วรชัชวาทย์ และนายอภิชาติ ไตติลกเวชช์ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาแทนตำแหน่งที่ว่าง ยืนขึ้นกล่าวปฏิญาณตนก่อนเข้ารับหน้าที่ ตามมาตรา ๑๑๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังนี้

“ข้าพเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ”

จากนั้นประธานของที่ประชุมได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ขณะนี้มีสมาชิกวุฒิสภาจำนวนทั้งสิ้น ๒๔๔ คน ดังนั้น จึงต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่า ๑๒๕ คนจึงจะครบเป็นองค์ประชุม

๒) รายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ (ตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒)

- ในการพิจารณาของที่ประชุมวุฒิสภา ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้ พลตำรวจตรี ปรีชา เจริญสหายานนท์ รองเลขาธิการฯ รักษาการแทนเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ได้เสนอรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๖๑ รวมทั้งข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีต่อรายงานนี้โดยสรุป จากนั้น พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์ ในฐานะประธานคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ ซึ่งประธานวุฒิสภามอบหมายให้เป็นผู้พิจารณาศึกษารายงานดังกล่าว ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาและมีประเด็นซักถามและข้อเสนอแนะ อาทิ สำนักงาน ป.ป.ง. สามารถทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางของข้อมูลเกี่ยวกับการฟอกเงินเพื่อสนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับการฟอกเงินให้หน่วยงานภายนอกมากขึ้นได้หรือไม่ มีแนวทางการแก้ปัญหาการฟอกเงินโดยใช้สกุลเงินดิจิทัลในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นรูปธรรมหรือไม่ การดำเนินคดีอาญาฐานฟอกเงินก่อนที่จะดำเนินคดีในความผิดมูลฐาน สำนักงาน ป.ป.ง. สามารถดำเนินการได้หรือไม่ รวมถึงปัญหาเรื่องอัตราค่าจ้าง สำนักงาน ป.ป.ง. ควรปรับบทบาทและทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางแจ้งกรณีเป็นเหตุอันควรสงสัย ต่อหน่วยงานที่มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการฟอกเงินอื่นๆ เพื่อช่วยดำเนินการส่วนภาระงานอื่น สำนักงาน ป.ป.ง. สามารถใช้เงินกองทุนป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้เป็นประโยชน์ในการจัดจ้างบุคลากรได้หรือไม่ และสำนักงาน ป.ป.ง. มีการปรับปรุงระบบการทำงานและจัดทำคู่มือการทำงานเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปประเทศในเรื่องกระบวนการยุติธรรมหรือไม่

จากนั้น มีสมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า เหตุใดประเทศไทยยังไม่สามารถผ่านการประเมินผลการดำเนินการด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินซึ่งกำหนดเป็นมาตรฐาน